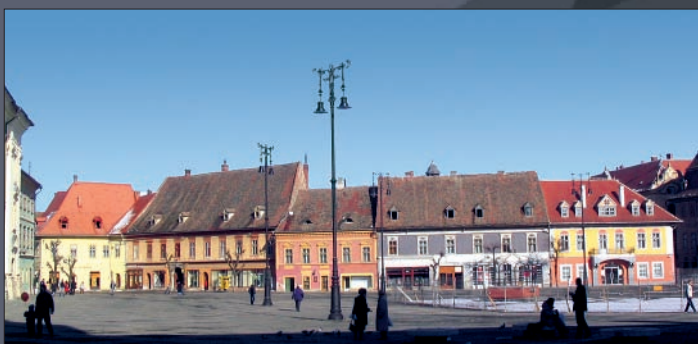

ANUALA DE ARHITECTURĂ 2008
DECLARAȚIA DE LA CLUJ
COMPLEX TERMALIA SLOVENIA
JEAN NOUVEL LAUREAT PRITZKER

NR. 15
MARTIE-APRILIE
2008

ARHITECȚII ȘI BUCUREȘTIUL

**Buletin informativ al Filialei
Teritoriale București a Ordinului
Arhitecților din România**

ISSN 4133 - 1234

SUMAR

AGENDA OAR BUCUREȘTI

Ședințele Comisiei Tehnice și de Urbanism a Primăriei București
Anuala de Arhitectură 2008 04
12

ATITUDINE

Declarația de la Cluj a Ordinului Arhitecților din România
București, dezastru urbanistic 14
18

PROIECT

Hotel Sotelia 22
Complexul Termal Jia 24

INTERVIU

Cătălin Berescu despre ReSITUS 26

EVENIMENTE INTERNE

Dezbateri despre Dâmbovița 28
Zeppelin_02 30
Protest și concurs pentru Ștrandul Tineretului 34
Concurs mobilier urban 36
Concurs pentru Facultatea de Artă 37
Renovarea Teatrului Național din București 38

EVENIMENTE EXTERNE

Festivalul Arhitecturii de la Praga 40
Congresul UIA de la Torino 40
Team 10 și Atelier de Montrouge 41
Jean Nouvel laureat Pritzker 2008 43
Bienala de la Veneția 2008 44
Festivalul Arhitecturii de la Barcelona 44
Expoziție Richard Rogers 46
Arhitecturi pe malul apei 48

PUBLICAȚII

Arta de a trăi în oraș 50

**Stimați arhitecți,
Conducerea Ordinului
Arhitecților București vă
aduce la cunoștință dorința
sa de a promova trans-
parența în ceea ce privește
activitățile și deciziile sale.
În consecință, buletinul
"Arhitecții și Bucureștiul",
distribuit gratuit tuturor
membrilor filialei, va încerca
să prezinte mai elocvent
toate activitățile Ordinului și
problemele cu care acesta se
confruntă.
Buletinul "Arhitecții și
Bucureștiul" poate fi
descărcat în format .pdf de
pe site-ul oficial al Ordinului
accesând adresa: www.oar-bucuresti.ro**

**Pentru o mai bună comuni-
care cu toți membrii Filialei
București, vă invităm să vă
exprimați opiniile legate de
activitatea OAR București și
de ceea ce ar trebui să
reprezinte prioritățile de
acțiune ale organizației
noastre.**

**Am dori, de asemenea, să
ne indicați subiectele pe care
să le abordăm în numerele
viitoare ale Buletinului
"Arhitecții și Bucureștiul".
Vă mulțumim și așteptăm
răspunsurile dumneavoastră!**

Editor igloo media

Bord editorial Bruno Andreșoiu, Adrian Ciocăzanu

Redactor șef Viorica Buică

Redactori Ioana Cotulbea, Loredana Stăsisin, Anca Rotar

Grafică Alexandra Hîrlăvu

DTP & procesare imagine Cristian David, Robert Dumitru

Adresă str. Finlanda nr. 10, sector 1, București, tel. 231.39.66, office@igloo.ro

Filiala București OAR

Președinte: arh. Mircea Ochinciuc

Colegiul director: arh. Mario Kuibuș, arh. Dan Marin, arh. Cristina Gociman
arh. Crișan Atanasiu, arh. Bruno Andreșoiu

Adresă: str. Academiei, nr. 18-20, sector 1, București, tel. 303.92.26
www.oar-bucuresti.ro

ȘEDINȚELE COMISIEI TEHNICE DE URBANISM ȘI AMENAJAREA TERITORIULUI A PRIMĂRIEI BUCUREȘTI

16 Ianuarie 2008

Componența Comisiei pentru această ședință: membri – Constantin Enache, Dan Marin, Șerban Sturza; președinte – Viorel Hurduc. A participat la ședință și dl. Adrian Bold, Arhitect-Șef al Capitalei.

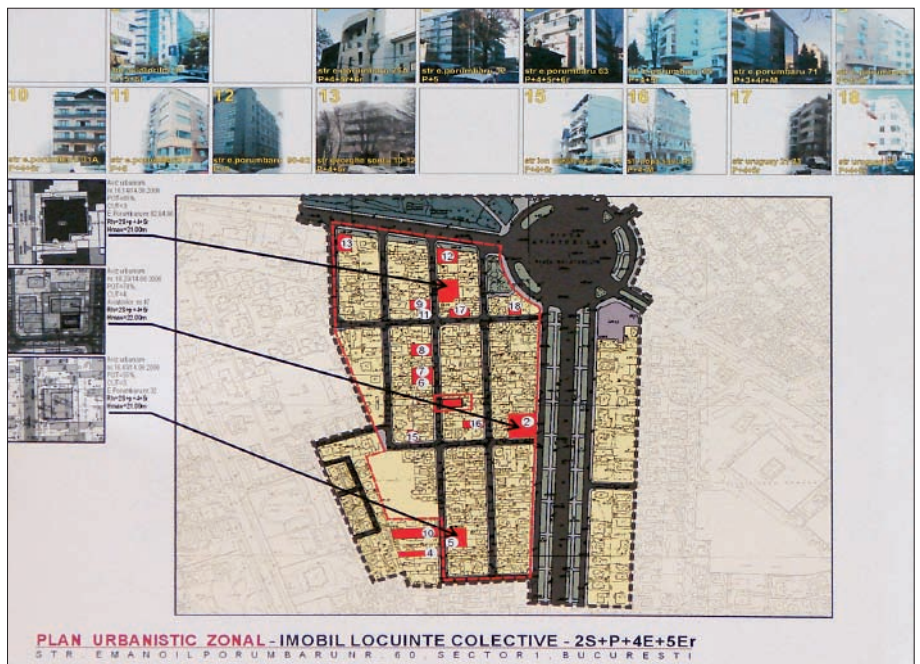
■ PUZ Str. Emanoil Porumbaru nr. 60 (revenire după consultare), proiectant Birou Individual Letiția Barbuică

Clădirea propusă a se construi se află într-o zonă protejată; se dorește construirea unui edificiu cu înălțimea de P+4, cu etajele 5 și 6 retrase, care însă va forma și un calcan pe toată lungimea parcelei. În parcarea subterană se vor asigura 10 locuri de parcare. Se dorește creșterea CUT până la 3,5.

Dan Marin amintește Comisiei că pentru zona în discuție au mai fost prezentate PUZ derogatorii, care au obținut un maximum de înălțime admis de P+3, cu etaj 4 retras. Ar fi de dorit ca decizia, odată instituită pentru întreaga zonă, să nu se modifice. Șerban Sturza este de părere că înălțimea propusă este prea mare și deranjează: „Un nivel mai redus al înălțimii ar fi mult mai bine asimilat în zonă. Densitatea și confortul clădirii realizate vor fi mai echilibrate”. Constantin Enache se pronunță și el pentru păstrarea hotărârii anterioare.

Viorel Hurduc este de părere că propunerea poate fi avizată pozitiv dacă se elimină un etaj și astfel CUT nu va depăși 3. Astfel, nu se va forța nici distanța dintre clădiri, care este acum sub 15 m. Dan Marin observă că, pentru moment, raportul este chiar mai grav – clădirile ar fi de o înălțime de 21 m, iar distanța dintre edificabile e doar de 5-6 m; atrage atenția proiectanților că nu înălțimea mare a unei clădiri crește prețul real al locuirii, ci tocmai izolarea ei. Viorel Hurduc recapitulează datele prezentării: gradul de acoperire și regimul de înălțime sunt argumente negative; în plus, dacă se va construi astfel pe mai multe parcele, se va ajunge la situația de a nu mai avea niciun fel de vegetație mare în zonă; distanța laterală dintre clădiri ar face imposibilă orice locuire decentă.” Dacă am permite să se construiască astfel, vom distruge realmente zona.”

Continuăm informarea membrilor OAR asupra ședințelor de avizare săptămânale ale Comisiei Tehnice de Urbanism și Amenajare a Teritoriului. Selecția următoare a folosit drept criterii calitatea proiectelor aduse în discuție și gradul lor de reprezentativitate pentru oraș, caracterul lor problematic și specificitatea locală. Ședințele Comisiei sunt consemnate de domnul Constantin Hostiuc.

Adrian Bold enumeră câteva instrumente deficitare cu care lucrează Comisia, din lipsa unui cadru legal mai bine reglementat: o obiectivare anume care transmite prețul unui teren, dar nu și un regulament coerent; apar PUZ punctuale, care fac dificilă sarcina Comisiei, pentru că împiedică formularea și urmărirea unei viziuni de ansamblu; este vag precizată, în majoritatea proiectelor, cota ultimului nivel de înălțime instalat; se ține rar seama de „dreptul la aer” dintre vecini, ba chiar este adeseori încălcat; POT este, în mod real, proiecția casei pe sol; întotdeauna există un risc al suprautilizării. „Dacă măcar aceste minime reguli nu sunt respectate, se vor crea condiții neigienice de trai”. Rezoluție: se avizează P+4; CUT maxim va fi 3.

■ PUZ Splaiul Independenței (revenire), proiectant CAPITEL

Suprafața comună destinată construirii ar fi de 4.800 mp. S-a dorit separarea celor două edificabile într-o clădire bară de 7-8 nivele, finalizată cu un accent care putea atinge 65 m. Ar fi fost de dorit ca legătura dintre cele două clădiri preconizate să se facă prin subsol. Raportat la întreaga suprafață, POT ar fi 65%, iar CUT 12.

Șerban Sturdza dorește să știe dacă strada își va mări lărgimea – caz în care va fi generată în zonă o aglomerare mai mare. Mai face observația că, în timp ce clădirea mică are un spațiu util rezonabil, clădirea înaltă suferă din acest punct de vedere. Viorel Hurduc face observația că „splaiul este un canal, nu un curs natural. Trebuie găsit în propunere și, dacă se poate, pe tot splaiul, un spațiu de 10 m de la parapet pentru un spațiu verde consistent”.

Șerban Sturdza întreabă: „Dacă podul este atât de lat, nu e ciudat că punctul, construcția înaltă, se află la limita de aliniament? Sigur că, dacă se poate, trebuie să avem peisaj pe mal.”

Viorel Hurduc listează doleanțele Comisiei față de propunere: 1. spațiul ambiental să fie tratat ca un peisaj, să devină un peisaj; 2. să se provoace, să se găsească un echilibru între mal, ambientul natural și circulație; semnalează că intersecția și circulația intersecțiilor pe pod sunt greșite. Cred că este de urmărit ideea de rezonanță a riveranilor. Dați o reglementare pentru intersecție și pentru pod; desigur că aceasta va crea nevoia de racordare a străzilor și de articulare a lor într-o tramă stradală coerentă. Să se reprezinte în desen dedus în planul de reglementări geometria spațiului analizat (în care va fi inclus trotuarul și spațiul verde)”. Șerban Sturdza se interesează în legătură cu ceea ce se va petrece în spațiul afectat de blocul înalt.

Viorel Hurduc propune ca orice PUZ care va veni pe Splai să aducă o fâșie verde pe ambele maluri; spațiul să se restudieze în vederea replantării cu spații verzi, ambientale.

Adrian Bold întreabă proiectantul ce modificări importante ar suporta proiectul dacă s-ar continua strada drept, iar accentul s-ar muta pe partea opusă? Pentru că, optând pentru această soluție, ar putea rezulta un scuar important pentru zonă.

Viorel Hurduc propune să se revină cu o reglementare pentru spațiul public; iar dacă podul prezentat în zonă nu există deocamdată, să fie introdus în proiect ca propunere, odată cu lărgirea străzii la un minimum de 14 m.

Rezoluție: se va reveni cu urmărirea tuturor acestor observații ale Comisiei.

■ PUZ Str. Cuțitul de Argint (revenire), proiectant VELPLAN

S-a revenit cu: modificarea tramei stradale; modificarea traseelor pentru cele 3 PUZ aprobate; Str. Panait Istrati să devieze în Cuțitul de Argint; amenajarea unui parcaj subteran; funcțiunile de parc trecute într-o zonă verde; amenajarea unor peroane și case de marcat pentru Autogara Filaret; s-a amenajat intersecția.

Viorel Hurduc este de părere că pentru Autogara Filaret trebuie propusă o funcțiune culturală; va fi de asemenea rezervat un spațiu pentru parcare. Ambele funcțiuni însă vor face obiectul unor studii și PUZ separate. Constantin Enache este de acord cu regimul de înălțime propus, mai mic, și consideră, totodată, că nu este justificată conce-

siunea solicitată – PUZ oprindu-se la limita de proprietate a solicitantului. Viorel Hurduc apreciază că, în măsura în care în zonă va apărea Bulevardul, soluțiile de așezare a edificabilelor propuse vor fi cu siguranță altele. Reglementarea va fi dată pe conturul străzii, chiar dacă POT și CUT vor fi modificate. Solicită proiectanților să revină cu reglementările decise, fixate pentru toată strada, prin care aceștia să-i fie stabilite prospectul, aliniamentele, secțiunile; dacă va reveni asupra soluției, echipa va avea de câștigat, atât pentru POT, cât și pentru CUT. Se poate concesiona terenul dacă orașul va avea de câștigat ceva. Rezoluție: se va reveni cu noi planuri, o nouă așezare la sol, o nouă definire a nivelului subteran și cu reglementarea circulației.

■ PUZ Șos. București-Ploiești nr. 40, lot 5, Parcelele 5/1, 5/2, S1, București, proiectant SYNTHESIS

Proprietatea care face obiectul discuției are 2,6 ha și pe această parcelă se dorește ridicarea unei construcții cu funcțiune mixtă – hotel, birouri, locuințe. Pentru că la sud de aeroportul Băneasa este zgomot, noua formulă de edificare încearcă să protejeze spațiile. Ca atare, se propun incinte fie de tipul curții dezvoltate în adâncime, fie pe sistemul a două curți interioare. Înălțimea maximă estimată este de 26 m, iar CUT propus este de 2,5.

Viorel Hurduc recomandă ca în planul de reglementări să fie preluată circulația deja avizată, iar către Aeroportul Băneasa să fie prevăzută o fâșie verde.

Adrian Bold însă propune ca pe zonele cu indicativ T3 să fie dată o interdicție temporară de construcție. Precizează că „deocamdată, nu există nicio lege care să avizeze modificarea statutului terenului de acest fel.” Rezoluție: discutarea PUZ se amână până la o întâlnire privind strategia Ministerului Transporturilor pentru viitorul Aeroportului Băneasa.

■ **PUD Str. Hristo Botev, proiectant CRIBA DESIGN**

Se dorește, ca derogare, intervenția pe un monument de arhitectură (construit de arh. Maimarolu). Există un studiu istoric al Hannei Derer, care a fost luat ca bază pentru propunerea avansată. Prin această intervenție se dorește transformarea casei, actualmente nefolosită, în pensiune turistică de 40 de camere. Se intenționează mansardarea casei și extinderea pe fund de lot, ținând cont și de faptul că zona nu are o amprentă foarte clară ca modalitate de edificare.

Constantin Enache este de părere că nu se poate construi foarte mult pe înălțime, în timp ce Viorel Hurduc propune ca PUZ să fie restrâns doar pentru parcela respectivă, celelalte zone fiind diferite ca și configurație.

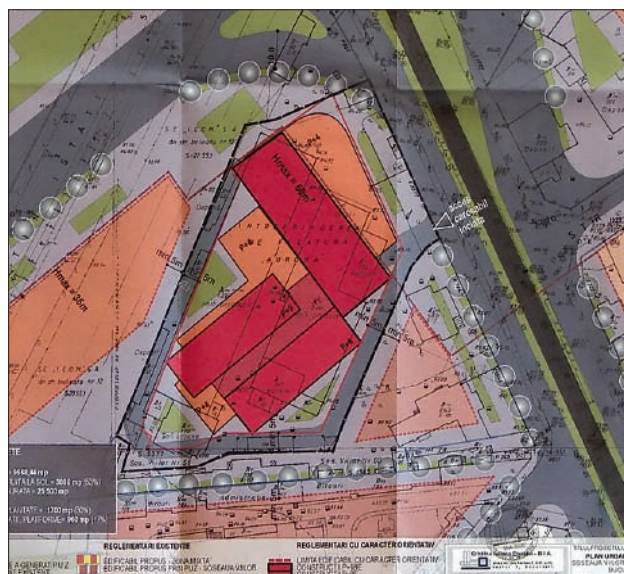
Dan Marin nu este de acord cu transformarea mansardei după modelul propus; Viorel Hurduc se rialiază acestei poziții, indicând echipei să urmărească aspectul acoperișului vechi, cel inițial.

Rezoluție: se va reveni.

■ **PUZ Șos. Viilor 56, S. 5, proiectant Cristina Iuliana Enache – BIA**

Se dorește construirea unei clădiri cu o înălțime maximă propusă de 60 m, ce va avea funcțiune mixtă (locuință, birouri și servicii) și CUT de 4.5. Constantin Enache observă că parcela este dificilă în relația cu loturile alăturate și că ar trebui să fie definită cel puțin o cornișă a străzii, care să dea o anume continuitate frontului. Pe de altă parte, piața nu poate fi rezolvată doar prin însumarea clădirilor izolate. Viorel Hurduc este de părere că poate fi propusă în PUZ o clădire izolată în întregime, dar legată în spate, ceea ce va duce la reconfigurarea pieței; s-ar putea propune chiar o conexare a pieselor. „Se va încuraja spațiul public; încercați o corecție a străzii pe front închis”.

Rezoluție: se va reveni cu o nouă prezentare.

23 Ianuarie 2008

Componența Comisiei pentru această ședință: membri – Doina Cristea, Constantin Enache, Dan Marin, Șerban Sturdza; președinte – Viorel Hurduc. A participat la ședință și dl. Adrian Bold, Arhitect-Șef al Capitalei. Pe lista Comisiei au fost înscrise 22 de proiecte.

■ **PUZ Str. Stoica Ludescu nr. 61, proiectant OOPY (revenire)**

Se solicitase, inițial, ridicarea unei clădiri P+10, dar Comisia sugerase restudierea proiectului și revenirea cu un alt concept arhitectural care să aibă o înălțime de max. P+4 etaje, cu etajele 5 și 6 retrase. Viorel Hurduc precizează că în discuție mai fuseseră aduse rezolvarea colțului clădirii propuse, dar și așezarea acesteia la sol. Se răspunde de către proiectant că, pentru moment, nu există o solicitare din partea proprietarului parcelei de colț, astfel încât s-a optat doar pentru studierea lotului pe care se dorește construirea edificiului. Constantin Enache: „Grija noastră principală a fost să nu se ridice un calcan care să se vadă puternic din Str. Turda. Cuplarea celor două parcele ar elimina acest neajuns. În același timp, un front continuu ar fi fost o bună opțiune, însă nu la nivelul unui P+6. Un P+3 ca front ar fi posibil.”

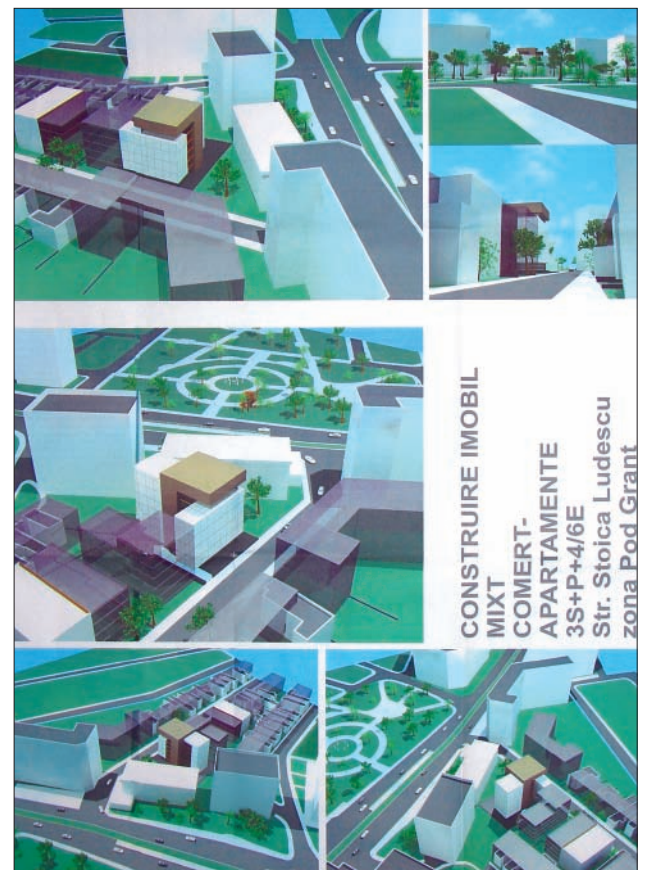
Adrian Bold: „Str. Ludescu este o stradă mică, nu poate primi P+6.”

Doina Cristea: „Dacă nu se va construi într-un timp destul de scurt un front P+3, va apărea un calcan. Există însă un spațiu foarte mic între clădirea de la stradă și spatele clădirii – aici va fi o zonă imposibilă.”

Adrian Bold cere, ca măsură de precauție, să fie inspectate ferestrele către N, pentru că nu poate fi avizată doar o distanță de 6 m între clădiri.

Viorel Hurduc: „Ce ne dorim pe strada Turda? Un front? Nu cred, pentru moment, că putem lua în calcul această opțiune. Atunci, să spunem că ne dorim o construcție de excepție care să îmbunătățească zona, calitatea ei. Acest lucru se va petrece însă doar dacă provocăm colțul să se dezvolte. Din păcate, acum clădirile sunt izolate. Calcanul invită la aducerea împreună a clădirilor, la constituirea lor într-un ansamblu. Izolarea, ca principiu aplicat, e dăunătoare pentru întreaga zonă.” Doina Cristea: „Ce se va întâmpla dacă clădirea cooperăției va dori să se reconfigureze într-un bloc cu apartamente cu studio, cum sunt cele pentru artiști, de exemplu?”

Viorel Hurduc crede că există 3 motive pentru care acest lucru nu se

va petrece: 1. construcția nu este una de marcă, una care ar merita să fie păstrată; 2. clădirea nu este eficientă ca suprafață; 3. este așezată între două edificii de înălțimi importante, așa că există posibilitatea reală ca ea să fie demolată. După părerea mea, este vorba despre formularea unei opțiuni: ori invităm zona să se desfășoare pe un P+3 ori la un P+6. Pe de altă parte, este posibil să apară în zonă un calcan de 6 niveluri, însă aici avem doar o retragere de 5 m. Incinta trebuie să fie mai deschisă”.

Adrian Bold propune să apară o cornișă a străzii de 4 etaje. Trebuie să ne luăm o măsură asiguratoare în legătură cu felul în care se va dezvolta strada. Ar putea fi vorba de un regim de construire P+4, cuplat cu un accent către Str. Turda.

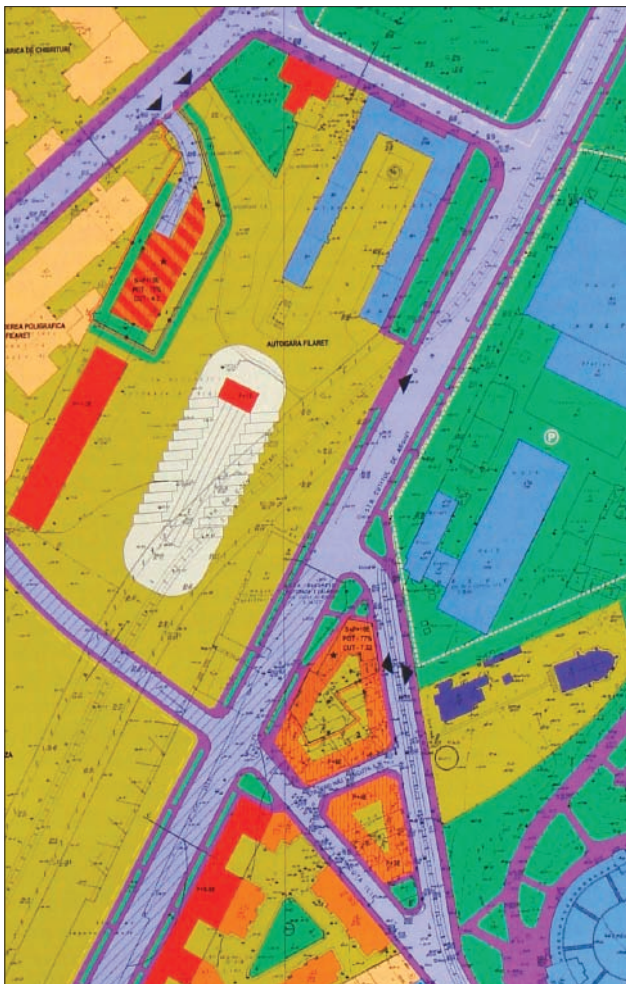
Viorel Hurduc este de părere că un ansamblu conceput pentru P+6 instituie, pentru ideea de locuire colectivă, un regim mai decent decât cel de P+4, oarecum ineficient.

Rezoluție: se avizează favorabil cu introducerea reglementărilor Comisiei.

■ PUZ Str. Cuțitul de Argint nr. 2, S4., proiectant VELPLAN

S-a revenit cu o nouă analiză a situației, urmându-se indicațiile membrilor Comisiei. În urmărirea fluxurilor zonei, Constantin Enache declară că direcția pe care o consideră cea mai importantă este cea către biserică. Doina Cristea se referă la anvergura clădirii propuse: „Ar trebui ca volumul înalt prezentat să se prelungească, pentru că altfel el nu ar exprima potențialul întregului plan.” Dan Marin: „Pentru acest loc al orașului, calitatea arhitecturală a clădirii este foarte importantă. Cel puțin volumetria clădirii ar trebui trecută în planul de reglementări”.

Adrian Bold se interesează de modul în care ar putea fi conexasă Bd. Mărăști cu inelul central. Viorel Hurduc apreciază că trebuie trecute pe planșa de reglementări toate aliniamentele necesare funcției de Autogara Filaret; trebuie dată și o interdicție de construire, funcție de fâșia verde din imediata apropiere a autogării. Doina Cristea propune chiar, în perspectivă, retrageri obligatorii și crede că mai este necesară

o linie de demarcație care să indice depărtarea de aliniament. Rezoluție: se va reveni cu o planșă care să conțină informațiile reclamate de toate aceste observații.

■ PUZ Str. Dâmbovnicului nr. 30, S4, proiectant TECON SRL (revenire)

Se ceruse, la prezentarea anterioară în Comisie, mutarea uneia dintre clădiri pe proprietatea situată în zona de vizavi; se mai solicitase observarea mai atentă a tuturor circulațiilor.

Viorel Hurduc consideră că „propunerea care se face este una de angajare, însă ea ar trebui să se facă fără «coadă» – nu se dorește construirea unui «tren», ci a unui punct special.” Dan Marin pune întrebarea dacă există în proiect o gândire asupra a ceea ce se petrece mai jos de proprietate. Doina Cristea regretă că această construcție ratează potențialul clădirii din dreapta; trebuie definite și unele propuneri de aliniament.

Adrian Bold: „Poate apărea în zonă un calcan nefericit și, odată cu el, unele probleme de vecinătate cu P+3. Alte lucruri rămân necontrolabile, nefiind deloc clar, de pildă, cum anume poate apărea aici un largo, care ar putea îmbunătăți considerabil calitatea zonei. În plus, ar mai trebui verificat statutul terenurilor universității. Trebuie făcut un nou model de dezvoltare pentru zonă, care să conțină un studiu cuprinzător pentru a face posibilă o nouă reglementare”.

Viorel Hurduc: „Vă invităm să încercați realizarea unui nou plan director, care mai apoi să vă ofere ocazia de a focaliza cu folos pe aria dvs. Angajați, așadar, o analiză a zonei Văcărești/Splai.” Dan Marin este de acord cu sugestia, cu atât mai mult cu cât „fără un plan de dezvoltare general nu apare niciun motiv care să justifice mărirea indicilor urbanistici ai propunerii dumneavoastră.”

Rezoluție: se va reveni cu o consultare pe o analiză largă de acest gen; „apoi, într-o prezentare viitoare, veți putea ataca parcela dvs. și vă veți putea susține cauza motivat.” (Viorel Hurduc).

■ PUZ Str. Sf. Apostoli nr. 22, S5, proiectant ALTRIX COM

Sunt recapitulate datele prezentării anterioare: se cerea precizarea unui regim de proprietate foarte clar al proprietăților și a domeniului care va reveni spațiului public; se cerea rezolvarea circulației și a propunerii de realizare a parcarilor în subsol; se cerea definirea unui spațiu de bună vecinătate între părți. Terenul, se precizează, a fost retrocedat.

Dan Marin observă că există în zonă un regim de înălțime P+7 general care s-ar cuveni respectat. Constantin Enache: „Dacă aici apare o singură diferență de înălțime, lucrul în sine nu ar conta foarte mult; dar cum limita dintre proprietăți este de doar 3 m, este limpede că nu se poate construi astfel; proprietățile trebuie corelate și construite în relație”.

Viorel Hurduc propune echipei „să mineralizeze scuarul” – acesta va avea cel puțin 25 m; „construiți o ilustrare de temă”.

Rezoluție: se va reveni.

■ **PUZ Bd. Ion Mihalache nr. 9, proiectant BIA Aurora Bancău (revenire)**

Se dorea construirea unui imobil cu funcțiune mixtă în imediata apropiere a clădirii înalte BRD din Pța Victoriei, pe un lot care are o deschidere de doar 12 m. Viorel Hurduc sugerează o retragere a clădirii și o aliniere pe Codul Civil și formulează problema pe care o ridică propunerea: „cum anume dăm drept de construire cu întregirea unui ansamblu? Poate reușiți și să formulați o propunere mai tentantă arhitectural.” Rezoluție: reveniți cu un nou concept arhitectural și cu o rezolvare a parcării mai convingătoare.

■ **PUZ N.D. Cocea nr. 68-72, ATELIER 3AU DESIGN**

Se dorește edificarea unor locuințe colective în partea de sud a orașului, în zona Cimitirul Progresul – Autobaza 58 Ferentari: 8 blocuri. Pe Str. Eternității este prevăzut un regim de construire P+4 astfel încât N.D.Cocea ajunge la un prospect de 20 m. A fost integrată în propunere și lărgirea prelungirii Ferentari la 35 m. POT propus este de 32%, iar CUT de 1,5. Adrian Bold este de părere că, într-o zonă care include Sălajul, Prelungirea Ferentari, cel de-al treilea inel și presupune posibilitatea realizării unui drum expres, trebuie intervenit tranșant.

Viorel Hurduc: „Ați formulat o propunere care înșiră locuințe comune de o calitate slabă. Și cred că în locul străzii pe care ați propus-o pot figura foarte bine alei, care ar propune ansamblului o cu totul altă organizare. Iar în condițiile în care regimul de înălțime indică interesul pentru zonă, pentru dezvoltarea ei, cred că este mai util să propun pentru întreaga zonă o dezvoltare de P+7 chiar. Mă confrunt cu dilema: nu am zone emblematice, însă nu le pot realiza pentru că nu am rețele. Dispuneți, vă rugam, altfel locuirea pe lot și încercați să creați un ambient natural propriu locuinței.”

Rezoluție: se va reveni.

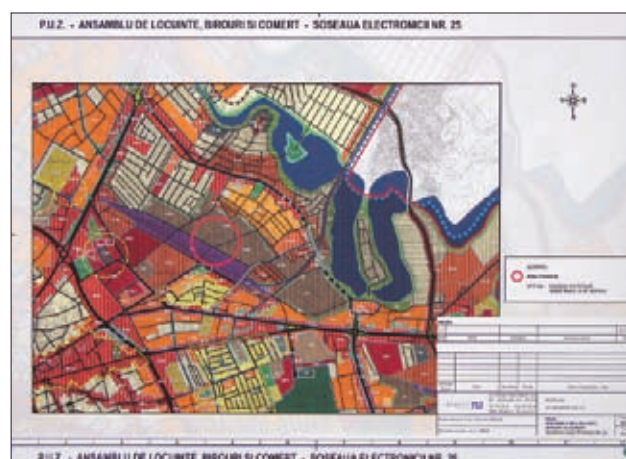

■ **PUZ Ansamblu locuințe și comerț Șos. Electronicii nr. 25, S.2, proiectant PROIECT BUCUREȘTI**

Pe o suprafață de 3,2 ha, există unele construcții care se vor demola; se propune realizarea unei conversii. Vor apărea o serie de clădiri cu înălțimi variabile, care pot atinge în unele cazuri 65 m, și care vor cuprinde între 800-100 de locuințe; se propune realizarea unor spații verzi și a unor pietonale care să creeze intimitate pentru locuitorii zonei (aici își vor avea reședința în jur de 3.000-3.500 locuitori minimum). Accesul auto se vor face din artera periferică.

Adrian Bold calculează că, la această populație, numărul de copii va fi de aproximativ 1.000, iar pentru aceștia normal ar fi să apară o serie de dotări speciale – școli, grădinițe, creșe. Legat de conformarea circulației în zonă, este de părere că, în context, Șos. Electronicii ar trebui să fie evident mai importantă. Constantin Enache sugerează posibilitatea ca anumite traversări să poată fi rezolvate prin îngroparea Căii Ferate, mai ales că limita de nord a proprietății este pe pasarelă; în mod evident, vor fi realizate unele devieri ale arterelor. Cât privește problema utilităților rezervate copiilor, este de părere că trebuie prevăzut măcar un număr minim de grădinițe.

Dan Marin observă că distanțele dintre clădiri sunt mult prea mici raportat la înălțimea lor, iar cât privește vreo posibilitate de a planta ceva în această zonă, ea poate apărea doar pentru o zonă mică, de interior, în chiar mijlocul suprafeței analizate. Adrian Bold completează observațiile anterioare cu problemele care vor fi generate de înălțimea clădirilor corelată cu densitatea lor, care vor forma curenți turbionari; o altă chestiune dificil de rezolvat va privi înșorirea. „În plus, să nu uităm că la circulația celor 1.000 de copii mai trebuie adăugată și cea a celor minimum 2.000 de mașini suplimentare.”

Viorel Hurduc recapitulează cele spuse și insistă pe problema familiilor care vor locui zona – părinți și copii: „ce le oferiți acestora”? Sugerează solicitanților să echipeze zona cu facilități și să insiste pe analiza funcțiilor pe care propunerea avansată o implică.

Adrian Bold constată că subsolul fiecărui bloc poate oferi loc de parcare pentru cel mult 56 de mașini, situație pe care o califică drept imposibilă. Ca propunere macro, sugerează proiectantului să urmărească direcțiile majore existente în ceea ce privește circulația, chiar dacă acestea pot traversa suprafața în discuție. Această traversare va oferi zonei și unele certe avantaje. Viorel Hurduc indică proiectantului să își stabilească unele criterii de capacitate a străzilor, să definească cel puțin străzile de gradul doi.

Rezoluție: se va reveni.

Componența Comisiei pentru această ședință: membri – Constantin Enache, Dan Marin, Dorin Ștefan; președinte – Viorel Hurduc. A participat la ședință dl. Adrian Bold, Arhitect-Șef al Capitalei. Pe lista Comisiei au fost înscrise 22 de proiecte.

■ PUZ Str. Cuțitul de Argint nr. 2, S4., proiectant VELPLAN (revenire)

În noua propunere, strada este modificată și atinge o lățime de 28 m; este preconizat și un pietonal zonal; pe planșă sunt marcate punctele înalte ale zonei. Constantin Enache dorește să știe dacă edificabilul are calcan sau a fost gândit cu patru fețe. Răspunsul negativ sugerează posibilitatea unei curți interioare. În ce privește rezolvarea circulației în zonă, Constantin Enache este de părere că ea trebuie să se ordoneze prin mutarea în ax a arterei pe care se află clădirea, pentru a face accesibilă intrarea în sensul giratoriu. Dan Marin întreabă proiectantul dacă și circulația este una orientativă în susținerea propunerii sau dacă ea va fi inserată în aceeași formulă în planșa de reglementări. Se pre-

cizează că s-a vizat ultima posibilitate. Cât privește volumetria clădirii, Dan Marin este de părere ca în desen să apară clar reprezentată diferența de înălțimi pe corpuri; se arată ca dezirabilă urmărirea ritmului construit/liber al bulevardului. Viorel Hurduc recomandă să se construiască fie punctiform, fie ca acoperire și calcan. Frontul însă nu va fi unul indecis. În opinia d-sale, s-ar putea construi pe capăt, ca închidere. Conceptul ar putea fi revizuit, pentru a favoriza întregirea lotului și a zonei, alternativa fiind cea de a invita și ceilalți posibili actori la construire singulară. Problemele ar fi – de reglementare a înălțimii pentru clădirea de pe colț; restudierea așezării clădirii situate la V. Rezoluție: se va reveni.

■ PUZ Str. Frigului, S4 (revenire)

S-a revenit cu formularea unui nou concept arhitectural, care așază volumele în soluții simetrice, unite între ele printr-o pasarelă. Se apreciază că, în virtutea unui tipar prezent în perioada interbelică, prelungirea cornișei străzii în curtea interioară este posibilă, situație în care în planul secund se va putea construi chiar și mai înalt. Dan Marin reia și nuanțează poziția pe care a avut-o cu ocazia prezentării precedente, în care se declara împotriva construirii impersonale într-o zonă cu un caracter atât de puternic cum este

cea din cazul de față; în opinia d-sale, nu atât clădirea, cât funcțiunile ei trebuie să exprime o minimă logică a dezvoltării pentru întreaga zonă și pentru oraș.

Dorin Ștefan se declară de acord cu oricare dintre cele trei variante, pentru că, în opinia d-sale, „realitatea din oraș este illogică, deci una care favorizează o dezvoltare complet liberă”. Din punctul de vedere al d-sale, simetria formală a clădirilor nu spune nimic.

Viorel Hurduc propune să se încerce o analiză a propunerii și a proceselor pe care această implementare ar putea-o dezvolta în zonă. Ar dori o „iradiere coerentă”, care să se traducă în fața Comisiei printr-o atitudine urbanistică actuală și printr-un concept arhitectural și urbanistic foarte bine stăpânit. Personal, posibilitatea de bună panoramare a zonei i se pare fundamentală pentru calitatea arhitecturală și urbanistică a acestui proiect. Propune, așadar, o urmărire în proiect a cotei de 18 m, care reprezintă diferența dintre cota 0, a platoului, și punctul cel mai înalt, al terasei superioare. Așadar, un regim de înălțime P+5 ar fi limita pentru a construi în acest loc, în respect față de acesta și față de oraș. Propune echipei care prezintă proiectul urmărirea cu mare atenție a capacității de anturare pe care edificiile nou-construite o pot realiza în relație cu parcul.

Ca principiu de dezvoltare necesar, Constantin Enache sugerează analiza pe Str. Frigului, însă neapărat corelată cu o altă analiză, mai extinsă, pentru întreaga zonă, cu scopul de a identifica eventualele trasee posibile care, pentru moment, lipsesc ariei studiate.

Viorel Hurduc: „Pe ambele direcții ale propunerii dvs. trebuie create străzi, iar acestea vor fi «date» de primul venit, în acest caz, de dvs. Apoi, dvs. propuneți două funcțiuni distincte, care pot fi legate între ele prin spații comerciale. Încercați să obțineți rampe invizibile pentru circulația auto; morfologiile trebuie să indice clădiri cu funcțiuni separate. Personal, nu sunt deranjat de regimul de înălțime pe care îl propuneți, pentru că sunt convins că zona va primi, în timp, toate înălțimile posibile. Însă problemele dvs., pentru moment, sunt: excelența propunerii de arhitectură și realizarea unei anturări superioare calitativ.”

Dan Marin însă exprimă părerea că prin solicitarea unei înălțimi mari se va pierde consistența urbană. Adrian Bold: „Primele vedute ale Bucureștiului arătau și chiar subliniau relieful accidentat al orașului. Cred că acest proiect are șansa de a acționa și el în acest fel – subliniind orizontală în raport cu rampa cornișei. Dacă am reuși să procedăm așa, am putea să dăm parcului importanța pe care o merită – și trebuie să îl amintesc aici pe dl. Belea, care spunea despre Parcul Carol că este singurul parc imperial din București. Și chiar dacă zona este în parte industrială, nu cred că ea ar fi locul unui exercițiu urban oarecare. Pentru că dacă relieful dispare, dispare odată cu el și calitatea așezării”.

Viorel Hurduc: „În concluzie, parcela nu este o invitație la exploatarea unui regim de înălțime, ci una de așezare la scara zonei. Poate să lăsăm loc și pentru o altă siluetă. Înălțimea recomandată ar putea fi de maximum 20 m, dar este neapărat nevoie de o altă așezare în incinte”. Dan Marin: „Tipul de implantare este foarte important: suprafața construită poate fi mai mare, însă cu condiția ca înălțimea să fie mai mică. Și așa ține la acest lucru, pentru că dacă zona are încă un caracter industrial, care va facilita reconversiile, riscul de derapaj al

celor care vor urma propunerii dvs. va fi mult mai mare”.

Adrian Bold consideră că un minim gest indicativ ar fi suficient, în acest caz, pentru a crea un principiu ordonator pentru întreaga zonă. Rezoluție: reveniți cu o propunere de maximum 18-20 m; POT poate fi mai mare, chiar și CUT, însă nu înălțimea; reveniți cu o nouă așezare la sol a propunerii.

■ PUZ Bd. Ion Mihalache (revenire)

După recomandarea Comisiei, s-a „mers” cu propunerea de edificabil până pe limita de proprietate, preconizându-se și o consolă către bulevard de 2,5 m; parcare se va rezolva în sistem lift plus Klaus. POT va fi de 75%, iar CUT de 7,5.

Dan Marin cere să fie prezentat Comisiei un plan al parterului, cel puțin, și o așezare la sol, altfel, „nu știm ce avizăm.”

Adrian Bold constată că rezolvarea urbanistică, dar mai ales cea a gestionării numărului de automobile necesare, este slabă și cere soluționarea parcării prin plata locului.

Viorel Hurduc: „Cazul este de excepție, terenul este foarte dificil, iar problema principală care cred că ni se pune este a felului în care rezolvăm dreptul la construire al solicitantului. Evident, pentru acest loc este nevoie de o clădire cu totul specială. Însă, din păcate, chiar fără să iau în considerare funcțiunea propusă, constat că rezolvarea este una banală. Pentru a putea acorda derogarea pe care o solicitați, vă rugăm să rezolvați parcajul și, pe de altă parte, să construiți nu o cârpire, ci o excepție.”

Rezoluție: reveniți.

■ PUZ Drumul Dealu Armanului

Zona pentru care se dorește avizarea PUZ, de 7.200 mp împărțiți în 10 loturi, este una din sectorul de Sud al Bucureștiului, în imediata apropiere a CET Progresul. În proximitatea ei se află Drumul Expres de sud al Capitalei. Prospectul străzii este de 28 m; aria se încadrează în indicatorul M3, însă se dorește construirea aici a unor locuințe P+2. Constantin Enache apreciază că în sudul Bucureștiului nu este tocmai potrivită realizarea unui astfel de drum precum cel pe care îl propune

echipa, iar Andrei Zaharescu precizează că acesta ar trebui să fie în cel mai rău caz de minimum 6 m. Viorel Hurduc întreabă referenții de ce anume nu sunt repartizate către stradă clădirile de regim mixt și mai retras cele propuse pentru reședință. Dna Boghină se interesează de chestiuni privind rezolvarea circulației – de unde anume se știe că acel drum expres preconizat va urmări exact limitele de proprietate ale loturilor și nu va interfera cu ele, generând astfel importante probleme legislative privind regimul de proprietate?

Viorel Hurduc propune proiectanților să conecteze cele două PUZ care sunt apropiate și să realizeze o așezare pe parcelă a propunerilor după creionarea străzii.

Rezoluție: se va reveni.

■ PUZ Ionescu-Sisești/Bd. Ion Ionescu de la Brad

Pe un teren de 5.000 mp se dorește edificarea unei construcții care să aibă funcțiunea de laborator de testare a calității alimentelor; terenul se află pe actualul spațiu al Centrului de Cercetări pentru Dezvoltarea Plantelor. A fost prevăzută o retragere minimă de 10 m a clădirii față de limitele de proprietate, un acces de protocol, ocazional, și un alt acces pentru intervenții. Trama stradală posibilă asigură intrarea pe lot, ca și ieșirea din circuit.

Rezoluție: se avizează pozitiv.

■ PUZ Fântânică (revenire)

Se propune o locuire mixtă; trebuie asigurate dotările publice, pentru că strada trimite la ideea unui cartier. S-ar fi dorit realizarea unei infrastructuri specifice malului de lac, prin care s-ar fi realizat o atragere spre peisaj a locatarilor; oglinda de apă poate trimite către interior; axul central ar fi trebuit mai bine precizat și, poate, gândită o traversare a CF. Ar fi posibile două soluții – cea axială pe de o parte, soluția cu inel central, gen scuar, pe de altă parte.

Adrian Bold se interesează dacă nu cumva traversarea locuitorilor către luciul de apă s-ar putea face pe sub șosea – răspunsul este negativ, întrucât traversările ar intersecta cu conductele de utilități. Se pune problema apoi a numărului de locatari și, implicit, a numărului de copii care vor popula acest viitor oraș – se răspunde că vor fi în jur de 500.000 mp construiți, deci peste 3.000 de apartamente – ca atare, ne putem aștepta la un număr de 300 de copii minimum, convențional. Dl. Criveanu răspunde că, întrucât a fost oferit autorității administrative 27% din teren, plus încă 10% ca domeniu de folosință publică, rezolvarea dotărilor va rămâne pe seama cartierului.

Dorin Ștefan este în principiu de acord cu densitatea propusă, însă, întrucât locuirea este funcțiunea preponderentă, nu crede că se pot depăși 2,5 ca indicator pentru CUT. Viorel Hurduc ar dori să știe dacă traseul auto este studiat sau aprobat. Adrian Bold apreciază că, în măsura în care dotările nu vor fi rezolvate, va urma inevitabil ghettoizarea zonei. Constantin Enache: „Este greu de știut ce anume se va petrece în acest loc peste 10 ani, dar este limpede că vor trebui asigurate facilități pentru mai bine de 15.000 de oameni. În principiu, se poate obține un indice maxim de 2.5 (CUT) pentru o zonă care s-a dezvoltat dintr-una industrială, însă neapărat trebuie asigurate spațiile verzi, o școală cel puțin, trebuie decis gabaritul străzilor, asigurată relația dintre spațiul verde și lacul din apropiere și, în fine, trebuie asigurată condiționarea autorizării de avizarea pe insule, pentru că altfel proiectul se poate și mai mult ca sigur se va dezvolta necontrolat, creând mari probleme.” Viorel Hurduc: „Față de amploarea proiectului, ne confruntăm cu două mai tipuri de probleme: pe de o parte, cu identificarea normativelor care se cer aprobate, pe de alta, cu lipsa de cvorum, întrucât ne-am dori ca un astfel de proiect major să fie cunoscut și avizat de o Comisie care să fie prezentă în plenul ei.”

Rezoluție: rugămintea Comisiei este ca autorii să revină, după urmărirea mai îndeaproape a problemelor enumerate, cu o propunere care să dezvolte facilitățile minimale necesare și la discutarea căreia vor participa, pe cât posibil, toți membrii Comisiei și dl. Primar General.

ANUALA DE ARHITECTURĂ A MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

EDIȚIA A VI-A, 2008

**Filiala Teritorială
București a Ordinului
Arhitecților din România
anunță organizarea
Anualei de Arhitectură
București - ediția a VI-a
2008. Evenimentul se va
desfășura în perioada
4 - 18 iunie 2008 în
spațiul expozițional Sala
Dalles, aflat pe Bule-
vardul N. Bălcescu 18.**

În scopul de a reflecta cât mai corect activitatea profesională a membrilor filialei, Anuala de Arhitectură București cuprinde, ca eveniment central, o expoziție-concurs ce conține lucrări finalizate până în luna aprilie 2008. Arhitecții și conductorii arhitecți cu drept de semnătură, membri ai Ordinului Arhitecților din România înscrisi la Filiala Teritorială București, sunt invitați să participe la această manifestare expozițională la una sau mai multe secțiuni, cu una sau mai multe lucrări reprezentative finalizate până în luna aprilie 2008. La secțiunea Proiecte de diplomă pot participa numai absolvenții Facultăților de arhitectură bucureștene din anul 2007.

Expoziția-concurs va fi organizată pe șapte secțiuni: Arhitectură, Amenajări și design de interior, Restaurare și reabilitare, Studii și proiecte (nerealizate), Proiecte de diplomă, Carte de arhitectură, Fotografie de arhitectură.

Înainte de a fi prezentate în expoziție, lucrările vor fi supuse unui proces de jurizare. Jurizarea proiectelor înscrise va fi realizată de trei jurii specializate, propuse de către Consiliul Director al Filialei. Juriul pentru primele cinci secțiuni va fi compus din 5 membri și va avea ca președinte un arhitect străin invitat, doi arhitecți români activând în străinătate și doi arhitecți activând în țară, în alte filiale teritoriale ale OAR. Secțiunile șase și șapte vor avea fiecare un juriu separat, format din trei membri. Pentru fiecare secțiune, vor exista trei nominalizări, din care se va alege un singur proiect câștigător.

Înscrierea în Anuală se face numai pe baza Formularului de Înscriere, însoțit obligatoriu de un CD conținând materialele solicitate pentru realizarea albumului Anuala de Arhitectură București 2008. Acestea se vor depune la sediul OAR Filiala București – secretariat, cu mențiunea „pentru expoziția-concurs a Anualei de Arhitectură București 2008”.

În funcție de rezultatele jurizării și de spațiul expozițional avut la dispoziție, conducerea Filialei își rezervă dreptul de a face o selecție a proiectelor care vor fi expuse. Toate proiectele înscrise în concurs vor fi în schimb incluse în albumul Anuala de Arhitectură București 2008.

Premiile Anualei 2008 vor fi: Premiul Președintelui Filialei (1.000 euro), Premiul secțiunii Arhitectură / Marele premiu al Anualei (1.000 euro), Premiul secțiunii Amenajări și design interior (750 euro), Premiul secțiunii Restaurare și reabilitare (750 euro), Premiul secțiunii Studii și proiecte (nerealizate) (750 euro), Premiul secțiunii Proiecte de diplomă (500 euro), Premiul secțiunii Carte de arhitectură (750 euro), Premiul secțiunii Fotografie de arhitectură (500 euro). De asemenea, păstrând tradiția anilor precedenți, se va acorda Premiul de Excelență, Opera Omnia, pentru trei arhitecți seniori, pentru întreaga activitate (3x1.000 euro).

Premiul Președintelui OAR București la Anuala de Arhitectură 2007 - Casa Fecioru, arh. Karoly Nemes, arh. Dragoș Perju, arh. Remus Hârșan

Participarea cu proiecte la secțiunile Arhitectură, Amenajări și design de interior, Restaurare și reabilitare, Studii și proiecte (nerealizate) este deschisă tuturor arhitecților înregistrați în Filiala Teritorială București a Ordinului Arhitecților din România, nu numai arhitecților cu drept de semnătură. Proiectele pentru aceste secțiuni vor fi prezentate pe panouri din carton muss de 70x100x5mm. Fiecare participant poate expune oricâte proiecte, finalizate până în aprilie 2008. Fiecare proiect va fi prezentat pe maxim două panouri paginate vertical, într-o grafică la alegere. Este necesar ca proiectele să fie trimise în prealabil și pe CD, în conformitate cu calendarul Anualei. Pentru secțiunea Studii și proiecte (nerealizate), pot fi prezentate și machete. Panourile vor avea obligatoriu înscrise pe ele următoarele date: Secțiunea, Denumirea proiectului, Date caracteristice ale proiectului (funcțiune, suprafață, localizare, anul începerii proiectului și anul finalizării lui), Autor, Coautori, Birou de proiectare, firma (dacă este cazul). Panourile vor fi numerotate pe spate, în ordinea în care se dorește expunerea pe simeze. Depunerea panourilor pregătite pentru expunere se va face la sediul OAR Filiala București, Str. Academiei nr. 18-20.

În secțiunea Carte de Arhitectură sunt admise doar cărțile ce tratează subiecte legate de arhitectură, fiind excluse periodicele. Participarea cu lucrări este deschisă tuturor arhitecților membri ai filialei, autori de carte. Panoul de prezentare trebuie obligatoriu să conțină coperta cărții și un scurt text de prezentare (maxim 2000 caractere). Fiecare participant poate expune oricâte lucrări. De asemenea, panourile vor avea obligatoriu înscrise pe ele următoarele date: Denumirea lucrării, Date caracteristice ale lucrării (an apariție, tiraj etc.), Autor / coautori, Editura. Participarea cu lucrări la secțiunea Fotografie este deschisă tuturor arhitecților membri cu drept de semnătură ai filialei, precum și arhitecților stagiași. La ediția din acest an, tema concursului de Fotografie este „Arhitectura trebuie să fie bună”. Se pot înscrie în concurs maxim șase fotografii. Acestea se vor numerota și se vor trimite în prealabil și pe CD, în condiții tehnice pentru tipar. Premiul va fi acordat celei mai bune fotografii realizate în conformitate cu tema concursului.

Albumul Anuala de Arhitectură București cuprinde toate proiectele înscrise în expoziția concurs și este structurat astfel încât să respecte organizarea acestuia pe cele șapte secțiuni. Fiecare proiect va fi prezentat pe o pagină, proiectelor câștigătoare fiindu-le alocate două pagini. Anul acesta, albumul va fi lansat în timpul desfășurării Anualei de Arhitectură, cu ocazia Galei Decernării Premiilor.

Pentru editarea în condiții bune a albumului, participanții sunt rugați să depună, în conformitate cu calendarul, și un CD conținând imaginile lucrării expuse. CD-ul trebuie neapărat să cuprindă: imagini ale proiectului - foto la 300 dpi, format TIFF sau JPEG; un scurt text de prezentare a lucrării, eventual cu date tehnice – maxim 2500 caractere; planuri - format EPS sau PDF; un scurt CV al autorului proiectului - maxim 2000 caractere; imaginea panourilor expuse – foto la 300 dpi, format TIFF sau JPEG.

Eventualele întrebări vor fi adresate Secretariatului Filialei, pe adresa de e-mail a Filialei Teritoriale OAR București: oarbuc@rdslink.ro (data limită: miercuri, 30 aprilie 2008)

Premiul Secțiunii Arhitectură la Anuala de Arhitectură 2007 - Imobil birouri strada Mihai Eminescu, arh. Pavel Bogdan Babici, arh. Lucian Simion

Termenul limită pentru înscrierea lucrărilor (formular + suport electronic CD) este 15 mai 2008, iar termenul limită pentru depunerea lucrărilor (panouri expoziție) este miercuri, 28 mai. Pe 4 iunie va fi deschisă expoziția-concurs, iar pe 12 iunie va avea loc Festivitatea de Decernare a Premiilor și lansarea albumului „Anuala de Arhitectură 2008”. Expoziția se va închide pe 18 iunie 2008.

S.O.S.

MĂSURI PENTRU O ALTĂ CALITATE A VIEȚII ȘI A SPAȚIULUI

Sâmbătă, 8 martie 2008, a avut loc, în premieră la Cluj-Napoca, Balul Arhitecților, organizat de Ordinul Arhitecților din România și Uniunea Arhitecților din România, eveniment care celebrează în fiecare an înființarea Societății Arhitecților Români la București, în 1891.

Evenimentul a fost precedat, în dimineața aceleiași zile, de o conferință-dezbateri în cadrul Consiliului Național al OAR, reunit în sesiune extraordinară. Tema dezbaterii profesionale cu invitați a fost „S.O.S dezvoltarea urbană românească”. Motivația acestei teme este situația dezvoltărilor urbane, a patrimoniului și peisajului, care, deși se remarcă printr-o creștere deosebită, nu a condus la dezvoltare durabilă, ci, dimpotrivă, la scăderea calității vieții. S-a menționat dreptul cetățenilor la arhitectură, similar cu cel la sănătate și justiție.

Conducerea executivă a OAR a lansat „Declarația de la Cluj pentru o altă calitate a spațiului și a vieții”, supunând-o dezbaterii publice. Documentul se adresează categoriilor de actori urbani de care depinde dezvoltarea prin construire, formulând cerințele arhitecților către arhitecți, investitori, constructori, presă, administrație, politicieni, parlamentari, guvernanți și președinte. Scopul declarației este de a declanșa procesul apariției în România a unei politici de stat pentru arhitectură. Finalitatea aplicării continue a acesteia trebuie să se regăsească în calitatea arhitecturii, care este una dintre condițiile fundamentale ale calității vieții. Principiile enunțate în Declarație au fost considerate de către participanții la Consiliul Național și invitați ca oportune și importante. Personalități din mediul politic și administrație au aderat la ideile exprimate în document, manifestându-și intențiile de a o susține în continuare.

În primă instanță, OAR face publică Declarația de la Cluj, propunându-și să dezvolte instrumente de punere în practică a principiilor enunțate. Comunitatea arhitecților va continua astfel de dezbateri profesionale și va institui un permanent dialog al breslei cu societatea.

Argument

Deși România se dezvoltă incontestabil, se construiesc locuințe, turnuri de birouri, mari magazine, drumuri și autostrăzi, se creează locuri de muncă, bugetele cresc cumulând impozite ca niciodată, politicienii raportează cifre fără precedent ilustrând creșterea, clasa celor înavuțiți se îngroașă, prin jocul proprietăților, și arhitecții au cu toții de lucru mai mult decât au visat vreodată în ultimele câteva decade, lansăm prin această declarație un S.O.S. la adresa dezvoltării urbane! Aparent paradoxal, motivația acestui semnal se datorează menirii meseriei noastre de a sluji intereselor durabile, care le depășesc pe cele imediate. Sesizăm dezvoltarea nedurabilă și riscurile imense de a continua în direcțiile deja conturate.

Starea dezvoltării urbane

Orașele sunt lipsite de viziune pentru dezvoltare și nu sunt privite în context european. Ele cresc pe baza unor planuri de urbanism general (PUG), care au devenit formale datorită aplicării iresponsabile a urbanismului derogatoriu.

Orașele sunt în derivă. Se pierde coeziunea spațială și socială din cauza proiectelor

DEZVOLTAREA URBANĂ ROMÂNEASCĂ

imobiliare pe suprafețe mari, care nu sunt integrate. Marile centre comerciale, ansamblurile rezidențiale fără dotări și legături cu orașul produc găuri în țesutul urban. Extinderea fenomenului generează confuzii asupra valorilor și pierderea identității. Acest tip de creștere este în contradicție cu conceptul de dezvoltare durabilă a orașelor europene, la care România a subscris.

Mediul rural și-a pierdut caracterul și valorile. El este „abandonat” atât de locuitori, cât și de autorități.

Peisajul este fie ignorat, fie consumat în exces până la distrugere.

Legea urbanismului în vigoare, pe bună dreptate amendată de experți internaționali, care i-au subliniat defectele, a fost și este aplicată într-un context corupt notoriu. Pe acest fundal confuz, inițiativa de promovare a Codului construcțiilor (Codul amenajării teritoriului, al urbanismului și al construcțiilor) are caracter de cacialma.

Apel către actorii urbani

Cerem locuitorilor României:

- Să contribuie la calitatea vieții prin conștientizarea dreptului la arhitectură și peisaj și exercitarea lui ori de câte ori este pus în pericol sau încălcat.

Cerem arhitecților:

Când își exercită profesia:

Motto:

***Locuitorii României
au dreptul la arhitectură
și peisaj, la fel cum au
dreptul la sănătate și
justiție***

- Să se implice în viața comunitară prin proiecte cu viziune pentru propria localitate, fără ca acestea să fie cerute de un client (să ofere comunității, din proprie inițiativă, idei și proiecte pentru dezvoltarea localității)
- Să slujească comunitățile în care trăiesc prin participarea la luarea deciziilor prin păreri afirmate profesional (să ia o poziție manifestă, ca membri ai comisiilor tehnice din primării, față de acele decizii ale consiliilor locale care contravin intereselor comunității)
- Să slujească și comunitatea pentru care proiectează, prin atitudinea lor profesională în fiecare proiect, indiferent de presiunile clientului (arhitectul are, în fiecare proiect, și comunitatea drept client; prin însăși natura profesiei, el este responsabil de corecta relaționare cu spațiul public a oricărui obiect construit)
- Să accepte că, într-o proiectare responsabilă, principiul „tot ce nu e interzis este permis” nu este valabil (să nu-și manifeste abilitatea prin propunerea de derogări de la convențiile acceptate și regulamentele de urbanism; să fie creativ și inventiv, pentru a da calitate proiectelor; să contrazică prin propria prestație butada „cel mai bun arhitect este cel care obține CUT-ul cel mai mare”, mai precis coeficientul de utilizare a terenului, care dă dreptul la a construi mai mult pe un anume teren)
- Să asigure, prin prestația profesională, coerența între proiectul urban și

cel arhitectural (proiectul de urbanism să anticipeze arhitectura, fiind un „urbanism arhitectural”, iar proiectul de arhitectură să răspundă și să continue proiectul de urbanism, fiind o „arhitectură urbanistică”)

- Să-și dezvolte competențele profesionale prin pregătire continuă
- Să folosească organizațiile profesionale pentru a transmite arhitectura și, prin ea, nevoile societății (inițiem medaliera anuală a proiectelor care se așază durabil în spațiu, expunerea și comentarea proiectelor în spațiul public, precum și exprimarea punctelor de vedere ale organizațiilor în dialoguri cu ceilalți actori urbani).

Cerem arhitecților care activează în administrație:

- Să-și asume participarea la actul administrativ ca profesioniști în arhitectură
- Să aibă un dialog permanent cu breasla (să consulte arhitecții din comunitate în luarea deciziilor profesionale și formarea unei viziuni pentru dezvoltare)
- Să încurajeze și să folosească toate formele de concursuri de arhitectură și urbanism pentru a obține calitatea, atât în proiectele publice, cât și în cele private.

Cerem arhitecților care activează ca formatori în școli de arhitectură:

- Să reformeze învățământul de arhitectură și urbanism pentru a răspunde standardelor și aspirațiilor europene
- Să transpună consecvent principiile profesionale afirmate de la catedră în exercițiul propriu al profesiei.

Cerem constructorilor:

- Să accepte că arhitectura este idee construită. Nu există doar o „parte de arhitectură” a proiectelor, așa cum se spune în legislația românească actuală. Arhitectura este întregul, rezultatul.
- Să ni se alăture în actul de construire pentru a reuși împreună și să nu creeze o separare între profesiile noastre. Actul edificării este un act comun. Arhitectura corect pusă în operă de către constructor generează economie durabilă.

Cerem investitorilor:

- Să înțeleagă și să accepte să contribuie la construirea spațiului public în care își amplasează investițiile (să mărească ariile de studiu, rezolvând cu predilecție relațiile corecte de conectare a clădirilor cu orașul)
- Să folosească concursurile de arhitectură și urbanism pentru a obține calitatea proiectelor pe care le inițiază
- Să recurgă la competența arhitecților locali (Uniunea Internațională a Arhitecților

recomandă ca proiectele realizate de arhitecți străini să se facă în parteneriat cu arhitecți locali, pentru o cât mai bună integrare în context)

- Să-și asume responsabilitatea „gestului” de a investi construind, cu toate consecințele pe termen lung pentru comunitate.

Cerem reprezentanților media:

- Să promoveze valorile arhitecturii pe criterii profesionale
- Să reflecte corect problematica dezvoltării urbane și a peisajului, recurgând la experți competenți
- Să contribuie la consultarea publică corectă în problemele de dezvoltare urbană, pentru exercitarea dreptului la arhitectură a locuitorilor.

Cerem administrației și politicianilor:

Autorităților administrației publice locale

- Să consolideze și să colaboreze cu instituția arhitectului șef, indispensabilă pentru coordonarea proceselor de dezvoltare urbană
- Să utilizeze mecanismele consultării publice reale în luarea deciziilor care țin de dezvoltarea urbană
- Să promoveze și să utilizeze concursurile de arhitectură și urbanism ca metodă de selecție bazată pe calitate a ofertelor pentru proiecte de dezvoltare și investiții
- Să realizeze procese de aprobare și autorizare a proiectelor de dezvoltare urbană și arhitectură, asigurând o aprofundare suficientă pentru evaluarea riscurilor și consecințelor care ar fi contrare interesului general
- Să asigure condiții echitabile pentru toți dezvoltatorii
- Să condiționeze corect investitorii în interesul comunității pe care o reprezintă.

Justiției:

- Să promoveze crearea de instanțe specializate în drept urban.

Guvernului și Parlamentului:

- Să stopeze inițiativa Inspecției de Stat în Construcții pentru Codul construcțiilor, care a fost elaborat pe principii eronate
- Să formuleze Politica României pentru arhitectură (așa cum există în țările europene)
- Să trateze arhitectura istorică, cea contemporană și cea viitoare ca făcând parte din bogăția României, să o mențină și să îi sporească valoarea
- Să adopte o politică de salvare a centrelor istorice din România în fața agresiunii dezvoltărilor imobiliare speculative
- Să-și amplifice corespunzător aparatul de specialitate din ministerele și agențiile responsabile cu dezvoltarea urbană, patrimoniu și peisaj
- Să contribuie la crearea unui Muzeu de arhitectură românească și a unei rețele de Centre de cultură urbană.

Președintelui Republicii

- Să susțină reprezentarea oficială a României prin arhitectura de calitate, în țară și în străinătate
- Să susțină înființarea și să patroneze Muzeul arhitecturii românești.

Scopul declarației este de a genera o schimbare de atitudine care să conducă, în interiorul breslei, la un comportament profesional bazat pe o etică aplicabilă și să determine statul român să-și formuleze o politică coerentă pentru arhitectură, dezvoltare urbană, patrimoniu și peisaj.

Șerban Sturdza, președinte al Ordinului Arhitecților din România

Fotografii: © igloo media

BUCUREȘTI, UN DEZASTRU URBANISTIC

Asociația „Salvați Bucureștiul” este o organizație non-guvernamentală, fără caracter politic, al cărei scop este de a se implica în problemele dezvoltării urbanistice a Bucureștiului și a localităților din România, urmărind în special păstrarea patrimoniului arhitectural-urbanistic și istoric și protejarea parcurilor și a mediului înconjurător. În luna martie, într-o conferință de presă care s-a bucurat de o participare importantă, Asociația a lansat un raport cu tema „Bucureștiul, un dezastru urbanistic”, ce conține: o sinteză – însoțită de cifre statistice și fotografii reprezentative – a problemelor cu care se confruntă Bucureștiul, printre care: traficul; spațiile verzi, poluarea și sănătatea populației; densificarea exagerată și autorizațiile de construcții; demolările și situația monumentelor; o prezentare a mecanismelor care fac posibilă agresiunea asupra urbanismului Bucureștiului: situația legislativă și responsabilitatea fiecărei instituții; câteva soluții, posibilitățile de acțiune pentru societatea civilă și mass-media.

Vom prezenta în continuare câteva dintre realitățile semnalate în acest raport, demersul acestei asociații fiind sprijinit și de alte organizații de acest gen precum ATU (Asociația pentru Tranzizie Urbană).

Traficul și transportul

Viteza medie de deplasare în centrul Bucureștiului a scăzut de la 15 km/oră, în 2000, la sub 10 km/oră, în 2006. Pe arterele principale, situația este și mai dificilă: viteza medie la o oră de vârf pe bd. I. C. Brătianu între Piața Unirii și str. Colței a fost de 2 km/oră în 2007! Viteza extrem de redusă provoacă pierderi tuturor sectoarelor economice, pierderi suportate în cele din urmă de clienții finali, locuitorii Bucureștiului. Conform unui studiu realizat de Asociația Română a Antreprenorilor în Construcții, valoarea pierderilor anuale înregistrate în București din cauza traficului se ridică la 180 milioane de euro. Timpul mediu de ajungere a ambulanței la cazurile urgente a urcat de la 12 minute, în 2002, la 18 minute, în 2005, și la 35 minute, în 2006. În consecință, a crescut numărul de decese înregistrate de serviciul de ambulanță: 2.313 persoane au murit în 2006 în intervalul de timp de la primirea apelului de către dispecerat și sosirea ambulanței la caz.

Densificarea locuirii, în special în centru

Bucureștiul are o densitate de 9.009 de locuitori pe kilometru pătrat. În comparație, Berlinul are 3.905, Viena – 3.850, iar Budapesta – 3.674 locuitori pe kilometru pătrat. Se consideră că nivelul de la care confortul social scade acut este de 3.500 locuitori

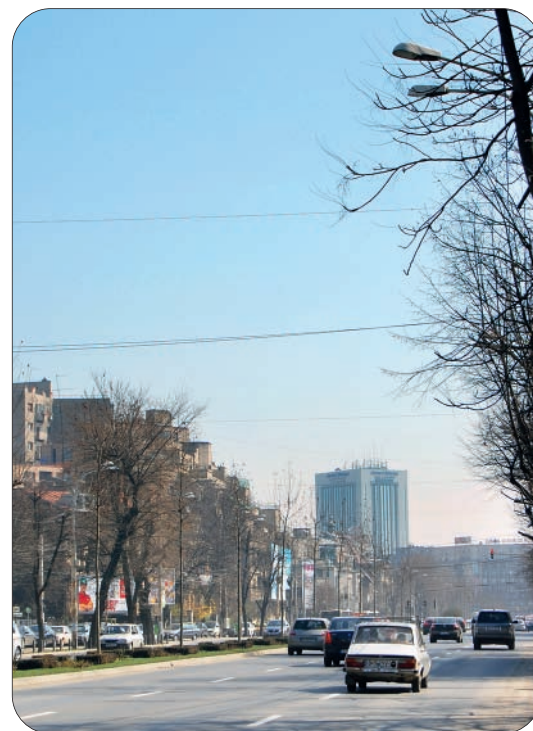
pe kilometru pătrat. Cu toate acestea, în București se acordă în neștire autorizații de construcție în locuri deja suprapopulate. Orice teren liber este vânat, fie el parcare, spațiu verde sau loc de joacă pentru copii. Peste tot în lume, hipermarketurile sunt construite la marginea orașelor, pentru a nu genera trafic suplimentar. În București, le-a fost și încă le mai este permisă amplasarea în interiorul orașului, cu efecte devastatoare asupra traficului. Efectul cel mai grav asupra traficului îl au însă imobilele de birouri construite în centru. Exemplele sunt deja de ordinul sutelor pentru imobile medii și de ordinul zecilor pentru imobile mari și foarte mari. Chiar dacă au parkinguri proprii, mașinile angajaților din aceste imobile intră și ies de obicei la aceeași oră în străzile înguste ale centrului.

Haosul urbanistic creat de folosirea abuzivă a PUZ

Unică în Europa, legea urbanismului din România permite ca PUZ să fie elaborat în urma unei inițiative private și nu de autoritatea locală. De asemenea, permite ca PUZ să schimbe radical parametrii PUG. Folosind aceste prevederi, dezvoltatorul imobiliar propune un PUZ pentru parcela sa (uneori de doar 100 metri pătrați), care permite construirea mult mai înaltă și mai densă decât pe parcelele vecine. Obedient în fața sa, Consiliul General al Municipiului București (CGMB) abuzează de derogarea de la PUG și aprobă aceste PUZ-uri. PUZ devine principalul instrument de distorsionare a orașului și a vieții locuitorilor săi!

În fiecare an se aprobă 200-300 de PUZ-uri, fiecare cu derogări de la PUG. Dintre acestea, aproximativ 100 de PUZ-uri pentru construcții foarte înalte au fost aprobate în 2007. Din pricina lor vedem imobile de 20 de etaje în cartiere de imobile de 4 etaje. Fiecare dintre aceste PUZ-uri are un aviz din partea Direcției Transporturi, Drumuri, Sistematizarea Circulației din cadrul Primăriei Municipiului București, care, teoretic, ar trebui să estimeze cât de mult afectează traficul zonei construirea unui imobil mai mare. Direcția acordă cu generozitate avize tuturor solicitanților.

Nu numai că actualul plan urbanistic general este anulat de abuzul de PUZ-uri, iar Bucureștiul se prezintă oricărui privitor ca un oraș incoerent, dar autoritățile locale îi lipsește orice strategie de dezvoltare pentru viitor. Asta în condițiile în care România a semnat, la 25 mai 2007, „Carta de la Leipzig pentru orașe Europene Durabile”, care prevede „folosirea instrumentului dezvoltării urbane integrate și utilizarea modurilor de administrare adaptate pentru implementarea sa”.

Incoerența sistemului de transport în comun

În orice oraș normal cu densitate mare de locuitori, transportul în comun reprezintă principala opțiune de transport a locuitorilor. În București, din cauza deficiențelor transportului în comun pe care le vom enumera, principala opțiune de transport o constituie autoturismul. De aici, sufocarea traficului.

Poluarea și starea de sănătate a populației

Deja în 2004, media anuală pentru dioxid de azot (NO_2) în București a fost de $47,5 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$, în vreme ce concentrația maximă admisă pentru protecția sănătății umane este de $40 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$, iar pentru protecția vegetației $30 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$. Concentrațiile de benzen din vecinătatea străzilor aglomerate atingeau deja în mai 2003 $18 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$, în vreme ce concentrația maximă admisă este de $10 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$, iar Directiva 2000/69/EC a Uniunii Europene prevede reducerea acestuia la $5 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$. Benzenul este corelat cu riscul de apariție a leucemiei mieloide. Concentrația medie anuală pentru plumb nu a depășit în 2004 concentrația maximă admisă de $0,5 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$, dar valori maxime de $1,2-1,5 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$ s-au înregistrat la 7 din cele 8 stații de con-

trol. Praful depășea și el, deja în 2004, concentrația maximă admisă. Astfel, media anuală pentru PM10 (particule de praf cu diametrul mai mic de 10 μm) pentru București era de 57,5 μg/m³, în vreme ce concentrația maximă admisă pentru protecția sănătății umane este de 40 μg/m³. Nivelul de praf din atmosferă este corelat cu apariția bolilor respiratorii acute și a bolilor cardiace. Poluarea sonoră depășește frecvent pe arterele principale de circulație cu 20-30 dB nivelul admisibil de 70 dB.

Un oraș cu puține parcuri, fără locuri de joacă pentru copii, fără baze sportive

În 1989 Bucureștiul avea 3.470 hectare de spațiu verde. În 2004 mai rămăseseră 1.710 hectare. Nu există o cifră oficială pentru 2007, dar aceasta este probabil 1.400-1.500 hectare. Astfel, Bucureștiul are sub 7 metri pătrați de spațiu verde pe cap de locuitor, față de 32 de metri pătrați în Varșovia, 64 mp în Londra sau 83 mp în Stockholm. Organizația Mondială a Sănătății recomandă 50 mp pe cap de locuitor, iar normele europene prevăd 26 mp pe cap de locuitor. Din 1990, au dispărut 600.000 de copaci din aliniamentele stradale și 1.500.000 de copaci în total, conform Eco Civica. A fost defrișat cordonul de protecție din jurul Bucureștiului. Conform Eco Civica,

în partea de nord a orașului, pădurea Corbeanca 1 a dispărut integral, pădurea Corbeanca 2 este pe cale de dispariție, iar din Pădurea Băneasa s-au defrișat 200 hectare. Refacerea cordonului de protecție se află de câțiva ani în stare de intenție. În consecință, praful din Câmpia Bărăganului intră nestingherit în oraș.

Politica CGMB și a Guvernului de restituire și înstrăinare a parcurilor, a zonelor verzi și a bazelor sportive

CGMB s-a grăbit să onoreze cererile de restituire pentru parcuri și spații verzi, fără ca legea să îl constrângă. În loc ca, dimpotrivă, să răscumpere de la proprietari spațiile verzi revendicate și alte terenuri virane pe care să le amenajeze ca spații verzi în folosul comunității. Astfel, 7,2 hectare din Parcul Herăstrău și 10 hectare din Parcul Tineretului au fost retrocedate. La fel s-a întâmplat cu 4,5 hectare din Parcul Verdi din cartierul Floreasca, cu 12 hectare din Parcul IOR, cu 7,2 hectare din Parcul Prisaca Dornei, iar exemplele pot continua.

Suprafața verde a parcurilor încă existente a fost redusă prin construcția agresivă de terase și restaurante. Există câteva zeci de cazuri de „extindere” a fostelor WC-uri publice la restaurante cu o suprafață de 10 până la 100 de ori mai mare.

Mulți din cei 1.500.000 de copaci au fost tăiați pentru a extinde construcții sau parcuri, iar exemplele sunt nenumărate. Mulți au dispărut însă din pură prostie, urmare a „toaletărilor” exagerate (peste 30% din coroană) și executate în anotimpuri nepotrivite. În afară de oxigenul pe care îl produce, un copac matur reține 20 kg de praf.

Guvernul și CGMB își împart vina pentru restituirea sau vinderea bazelor sportive. Două exemple. Baza sportivă Spartac din sectorul 3 a fost retrocedată de CGMB. Întreg complexul Ștrandul Tineretului a fost închis și concesionat de către Complexul Sportiv „Lia Manoliu”, din subordinea Ministerului Tineretului și Sportului, unei firme de dezvoltare imobiliară, pentru 49 de ani, cu posibilitate de prelungire pe alți 98 de ani.

Pentru lista detaliată, puteți vizita:

www.bucuresti-dezastru-urbanistic.xhost.ro

Arhitectura vecinilor

EUROPA CENTRALĂ ȘI DE SUD-EST

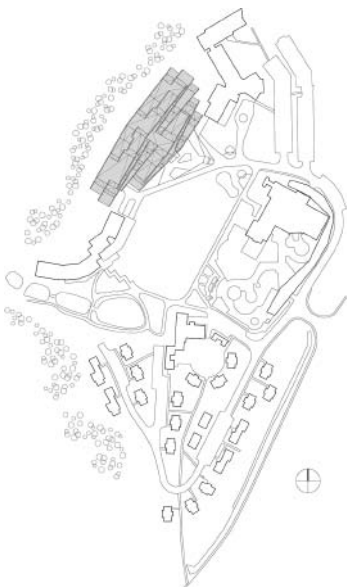
Cu acest număr inaugurăm o rubrică în care vom prezenta proiecte valoroase și reprezentative pentru dezvoltarea arhitecturală a țărilor din Europa Centrală și de Sud-Est, unde contextul social este similar celui autohton. Am ales să începem cu Slovenia, o țară cu un peisaj natural excepțional, peste jumătate fiind acoperită cu păduri, lucru ce o face extrem de atractivă pentru turiști. Arhitecții sloveni au înțeles în anii tranziției nevoia unei dezvoltări coerente și armonioase a habitatului, în care să se împletească valorificarea resurselor arhitecturale deja existente cu proiectele inovatoare. Cele două proiecte pe care le prezentăm în continuare, semnate de arhitecții de la biroul ENOTA, ne arată cum au fost convertite două construcții din mica stațiune Podcetrtek într-un hotel original și într-un spa de ultimă oră. / Viorica Buică

Hotel Sotelia

Wellness Hotel Sotelia completează diferența dintre două hoteluri deja existente, amândouă păstrând încă arhitectura inițială, foarte diferită. Noul hotel nu încearcă să fie un amalgam al stilurilor clădirilor alăturate lui. El se diferențiază net de construcțiile vecine și urmărește mai degrabă o conexiune cu mediul înconjurător.

În cadrul procesului de design, prima grijă a arhitecților a fost de a evita aspectul masiv sugerat, de altfel, de către client, pentru că astfel ar fi fost blocată ultima deshidere către pădurea din apropiere. Volumul total al construcției este despărțit în structuri mai mici, dispuse sub forma unor șiruri care înconjoară peisajul. Rezultatul este că această clădire cu patru etaje și 150 de camere pare a fi mai joasă și mai mică decât ar lăsa să se înțeleagă descrierea. Forma specifică a hotelului a fost dictată de meandrele peisajului. Structura unică a construcției oferă trecătorilor o experiență spațială puternică: din față, clădirea este percepută ca o formă bidimensională, compusă din plane paralele plasate unul în spatele celuilalt. O plimbare în jurul hotelului oferă perspective multiple și foarte diferite asupra fațadei de lemn, de la simple șipci dispuse în plan vertical, la un aranjament ritmic al balcoanelor și teraselor de lemn. Dacă exteriorul are un aspect relativ calm, interiorul este mai dinamic și expresiv. Construit după principii ca estomparea liniei clare dintre spații interioare și exterioare, el păstrează legătura cu natura, fiind cea mai importantă și consistentă caracteristică a sa. Fiecare cameră are propriul balcon, cu perspective bine gândite asupra unor acoperișuri verzi, care dau impresia apropierii de pământ, chiar și de la etajul al patrulea.

La fel ca și în cazul diviziunii clare a materialelor la exterior, programul după care a fost proiectat interiorul poate fi citit prin intermediul materialelor folosite: panouri de lemn și covoare moi pentru spațiile private, ecrane de sticlă decorate și terase pentru spațiile publice. Întregul hotel apare ca un imens spațiu deschis, marcat de schimbări subtile în materialele folosite și de numeroase coloane cofrate în bambus. Iar aceste coloane – trunchiuri de copaci, în timpul zilei, și stâlpi, în timpul nopții – despart spațiul public deschis în mai multe zone private și atrag călătorul.

proiect: Hotel Sotelia
demararea proiectului: 2003
finalizare: 2006

suprafață: 13.300 m²
costul construcției:

12.000.000 EUR

client: Terme Olimia d.d.

localizare: Zdraviliska cesta 24,
 Podcetrtek

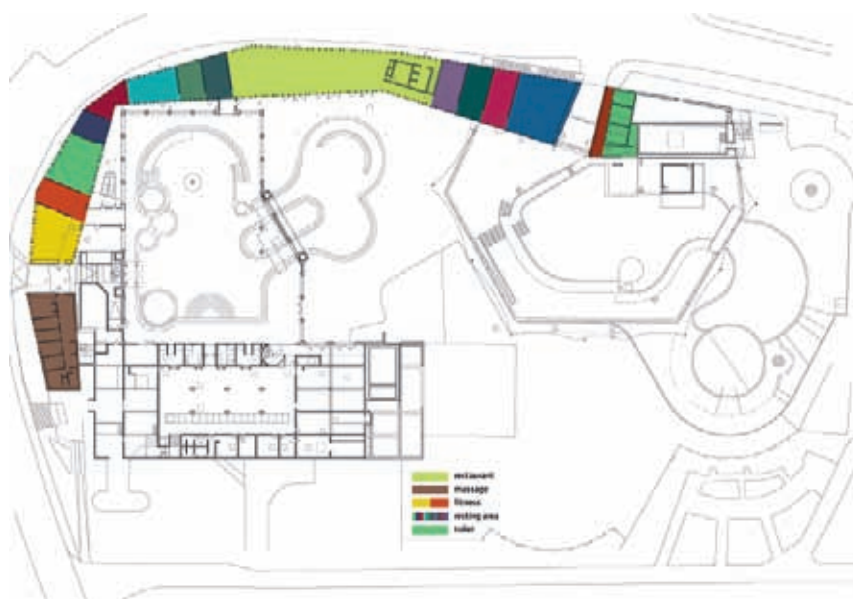
firma de arhitectură: Enota
echipa: Dean Lah, Milan Tomac,
 Petra Ostanek, Anze Zalaznik, Eva
 Matjasic, Darko Vasiljevic, Mojca
 Zerjav.

firma de arhitectură peisa-
gistică: Bruto
consultant structural: Elea iC
climatizare: Proinstal
instalația electrică: Elita IB
fotograf: Miran Kambic

Complexul Termalija

Complexul Termalija este conceput ca o succesiune de spații diferite din punct de vedere contextual, care se adresează vizitatorilor prin intermediul unor experiențe naturale. În cadrul designului spațial, scopul a fost cel de a stimula simțurile cât mai mult posibil. Camerele complexului sunt zugrăvite în culori vii și au pereții decorați cu motive naturale stilizate, plăcute văzului. Toate spațiile sunt prevăzute cu muzică ambientală și cu arome distincte pentru a stimula chiar mai mult simțurile vizitatorilor. Noua clădire ocolește marginea amplasamentului și este orientată spre drumul de acces. De-a lungul întregii zile, construcția este în armonie cu împrejurările sale. Departe de a fi un obiect agresiv, ea apare aproape ca un gard în timpul serii. De-a lungul nopții, când elementele înconjurătoare nu mai sunt vizibile, clădirea își schimbă total aspectul. Devine foarte vie și strălucește asemenea unui panou iluminat, în culorile „naturii interioare”.

proiect: Wellness center Termalija

demararea proiectului: 2003

finalizare: 2004

suprafață: 6.200 m²

costul construcției:

3.900.000 EUR

client: Terme Olimia

localizare: Zdraviliska cesta 24,
Podcetrtek

firma de arhitectură: Enota

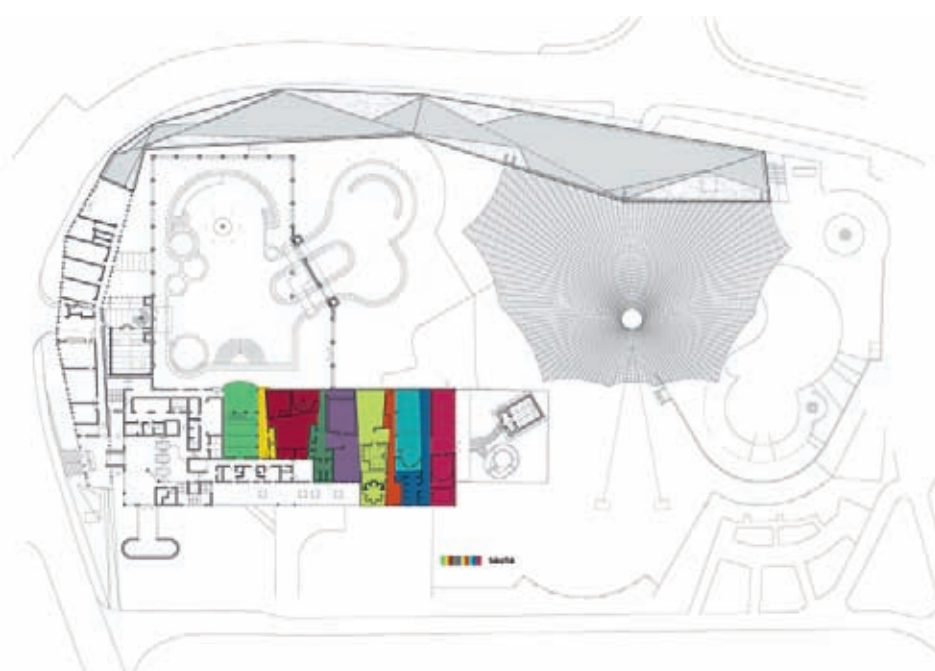
echipa: Dean Lah, Milan Tomac,
Anže Zalaznik, Petra Ostanek, Tinka
Perkovic, Grega Tramte

consultant structural: Elea iC

climatizare: Proinstal

instalația electrică: Elita IB

fotograf: Miran Kambic

RESITUS

sau despre conservarea patrimoniului

Conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural comun al țărilor din Europa trebuie să fie capabile să joace un rol important în creșterea calității vieții cetățenilor și dezvoltarea comunităților umane, prin asigurarea unui climat de toleranță multiculturală și religioasă, a transferului de cunoștințe și a accesului lărgit la cultură. Mulțumită mai multor proiecte europene de cercetare dezvoltate în ultimii 10 ani, conceptul de „virtual heritage” a căpătat un contur teoretic precis. Astăzi, acesta este un termen consacrat în domeniul conservării și restituirii moștenirii cultural-istorice.

În România, domeniul patrimoniului cultural-istoric a suferit numeroase atacuri în ultimii 15 ani. Eforturile de restaurare și conservare nu au putut ține pasul cu amploarea pe care au căpătat-o acțiunile de distrugere ori nepăsarea și lentoarea reacțiilor instituțiilor locale. Cu excepția a aproape 30 de monumente aflate și pe lista UNESCO, unde monitorizarea și protecția autorităților a fost, de-a lungul timpului, cvasiprezentă, celelalte peste 30.000 de edificii, monumente și situri sunt într-un permanent pericol.

Abordarea pe care o propune ReSITUS poate aduce o contribuție semnificativă la conservarea și valorificarea științifică și culturală a unei părți importante a patrimoniului cultural-istoric imobil din România. În așteptarea unor vremuri mai bune, ReSITUS este o metodă prin care se asigură nu numai conservarea virtuală de mare acuratețe, ci și martorul cel mai fidel care va sta la baza reconstrucției și restaurării monumentelor și siturilor mutilate ori dispărute. Despre cum se desfășoară acest proiect și implicațiile pe care le presupune, ne va vorbi în continuare Cătălin Berescu, responsabil de proiect din partea Universității de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”. / Loredana Stasisin

OAR BUCUREȘTI: Cine sunt cei care stau în spatele acestui proiect?

Cătălin Berescu: Proiectul este coordonat de Fundația HAR (Habitat și Artă în România), în parteneriat cu Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București (UAUIM), Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu” al Academiei Române (IA), Institutul Național de Opto-Electronică (INOE) și Universitatea din Pitești.

OAR BUC.: Ce înseamnă ReSITUS?

C.B.: ReSITUS înseamnă revenire, reîntoarcere la sit sau la construcție. Urmărim să realizăm un sistem de conservare a patrimoniului artistic și arhitectural, care să fie capabil să furnizeze, în orice moment, suficiente date pentru a putea cunoaște și studia un obiect, fie el inaccesibil sau poate deja dispărut după momentul conservării. Este un proiect ce își propune integrarea cercetării dedicate studiului patrimoniului cultural și istoric cu tehnologiile digitale avansate de achiziție imagistică și prelucrare în spații virtuale (conceptul de „virtual heritage”)

OAR BUC.: Pot fi scanate toate monumentele istorice, sau există anumite restricții impuse de tehnologie?

C.B.: Există posibilitatea tehnică de a scana orice, depinde însă de cât de multe resurse sunt implicate în proces și de tipul de echipament folosit. Noi utilizăm un echipament de performanță medie, care scanează până la 20 m distanță. Asta nu ne permite să preluăm, dintr-un foc, monumente de mari dimensiuni. Există, însă, echipamente mult mai performante care, evident, sunt și mult mai scumpe. În țară, ca tehnologie militară sau pentru mari lucrări de infrastructură, sistemul funcționează de ceva timp și la un nivel destul de bine pus la punct. În zona cercetării istorice, unde fondurile sunt mai puține, este greu de ajuns în vârful tehnologiei. Este de presupus,

Însă, faptul că tehnologia va evolua foarte rapid în următorii ani, asemenea PC-urilor sau telefoanelor mobile. Nu e exclus ca în câțiva ani să avem fiecare câte un scanner digital rătăcit prin birou.

OAR BUC.: Care este sistemul după care funcționează această tehnologie?

C.B.: Specialiștii sunt aici colegii de la INOE. Vorbim despre o tehnologie „cu timp de zbor”. În cazul acesta, un fascicul de lumină laser, care se plimbă pe suprafața obiectului, se lovește de acesta și este citit când se întoarce înapoi. Asta face ca măsurarea să fie foarte precisă. Echipamentul pe care îl folosim face în jur de 100 de treceri pe grad și are o abatere de cel mult 2 mm la distanța maximă. Când ești foarte aproape, pot fi înregistrate până și firele de nisip din tencuială. Noi am scanat la rezoluție minimă și am obținut mult prea multe puncte pentru gradul de complexitate al obiectului pe care îl testăm, turnul Bărăției din Câmpulung Muscel. Una dintre țintele noastre este acum optimizarea modului de lucru.

OAR BUC.: Cum funcționează acest sistem în alte țări?

C.B.: S-a ajuns la un nivel de productivitate excepțională. Există firme specializate care fac acest lucru cu laboratoare mobile, lucru pe care încercăm și noi să îl dezvoltăm în cadrul proiectului. În Italia, o zi de scanare costă aproximativ 1.000 de euro. De altfel, la prezentare noastră de la OAR, am putut admira, în avanpremieră, tot de la colegii de la INOE, o reproducere tridimensională a unui basoreliev de la Basarabi realizat cu o „imprimantă” tridimensională.

OAR BUC.: Cum credeți că va fi primit acest proiect în rândul adepților relevului clasic?

C.B.: Relevul clasic este o soluție la îndemână și una încă foarte bună. Ținta proiectului nu este aceea de a produce o revoluție în tehnica de relevu, mi-e teamă însă că acest lucru este inevitabil. Noile tehnologii vin, odată cu schimbarea regimului de reprezentare, cu propria lor etică, estetică și poetică. Precizia nefirească, inumană pe care o aduce acest tip de relevu pune în criză modul clasic de reprezentare. Noi, arhitecții, suntem educați, de câteva mii de ani deja, să privim în plan, fațadă și secțiune și să facem efortul de a regândi tridimensional. Aici apare încă de la început o reprezentare tridimensională interactivă. Va fi nevoie de un timp pentru a ne obișnui cu asta ca instrument de lucru și nu de joacă. Un mare avantaj pe care îl are acest tip de tehnologie este plusul de informații care pot fi accesate mult mai ușor. Se strâng foarte multe date despre cadrul fizic într-un timp foarte scurt, iar integrarea lor cu cele existente deja este mult mai ușoară și posibil de ierarhizat pe niveluri de specializare. Nu mă aștept la reacții negative, însă este clar că vorbim despre un posibil șoc cultural.

OAR BUC.: Care este faza în care se află acum proiectul?

C.B.: În această vară vor fi finalizate scanările, iar în toamnă vor fi prezentate primele modele digitale integrale ale celor patru obiective: ansamblul Bărăția și Mănăstirea Negru Vodă din Câmpulung, biserica rupestră Corbii de Piatră – Jgheaburi și Biserica de lemn de la Jupânești – Coșești.

OAR BUC.: Vorbim despre un proiect-pilot pentru o nouă direcție de lucru sau este un proiect punctual ce privește doar cele patru obiective?

C.B.: Cu siguranță, vorbim despre o nouă tehnică de lucru. Se lucrează intens pentru a culege date despre aceste monumente, iar ele se strâng într-un anumit format de bază de date, ce integrează mai multe tipuri de documentare, o structură organizată pe mai multe niveluri, din ce în ce mai specializate. Aceasta deschide, sperăm, drumul spre o bază de date națională a monumentelor.

DESPRE DÂMBOVIȚA SAU DESPRE POTENȚIALUL UNUI RÂU ÎN ORAȘ

Dâmbovița a devenit, în ultimii ani, un subiect tabu pentru bucureșteanul de rând. Discuțiile pe această temă sunt evitate, iar malurile betonate sunt mascate de mașinile parcate pe trotuarele destinate și așa puținilor pietoni. În timp ce alte orașe europene au dezvoltat o întreagă industrie în jurul râurilor ce le traversează orașul, Bucureștiul...

Conștientizăm cât de importantă este Dâmbovița pentru dezvoltarea orașului? Ne dăm seama care sunt resursele sale și cum ar putea contribui la îmbunătățirea calității locuirii? Realizăm care este avantajul de a avea un râu ce traversează orașul?

Miercuri, 12 martie, **Institutul Cultural Român** a fost gazda unei dezbateri publice despre soarta Dâmboviței în Bucureștiul de astăzi. Evenimentul a cuprins patru părți distincte, prezentate de invitați diferiți. Arhitecții Petru Mortu și Toader Popescu au vorbit despre istoria Dâmboviței, legată de București, în timp ce conf. dr. arh. Florin Machedon a vorbit despre starea actuală. Arh. Irina Băncescu a prezentat o serie de alte orașe ce dispun de avantajul de a se afla în apropierea unei ape și modul în care acestea s-au dezvoltat folosind acest reper. Despre acțiunea stART Dâmbovița, desfășurată în iulie 2007, a vorbit arh. Radu Ponta, iar conceptul de pod – la limita dintre public și privat, a fost prezentat de arh. Dan Dinoiu, prin intermediul proiectului său realizat în cadrul TUB.

Istoria Dâmboviței, scrisă în documente, începe undeva pe la sfârșitul secolului al XVIII-lea, scrierile realizate anterior acestei perioade fiind inexacte și foarte vagi. În această perioadă, orașul este dezvoltat între Dâmbovița și salba de lacuri din nord. În reprezentările de epocă, este remarcat râul, desenat în prim-plan, semn al importanței acestuia în relație cu orașul. Mai este menționat faptul că malurile apei sunt folosite pentru diferite activități de tip morărit sau pescuit, ori diverse munci specifice breslelor perioadei: postăvari, tăbăcari sau sacajii. Este remarcat un puternic caracter funcțional, menținut până la începutul secolului al XIX-lea.

Mijlocul secolului al XIX-lea înseamnă multe inundații și reglementări de regularizare a malurilor. Modificările realizate la sfârșitul secolului al XIX-lea sunt cele de astăzi. În 1935, Dâmbovița este considerată neinteresantă și se propune acoperirea ei, fapt petrecut în fața Palatului Justiției. După război, se realizează mai multe studii și urmează intervențiile din anii '80.

În prezent, după cum afirmă arh. Florin Machedon, „Drama majoră a Bucureștiului este că Dâmbovița nu există pentru București” și că râul nu contribuie la imaginea orașului. Se

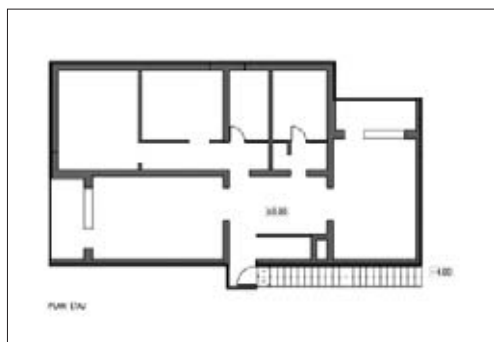
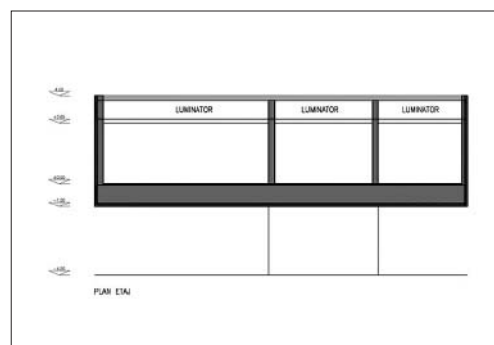
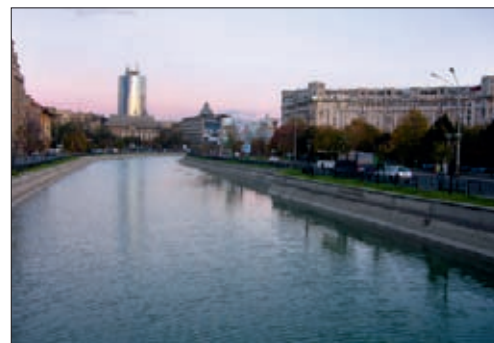
dorește realizarea unei importante artere de circulație de-a lungul Splaiului, astfel încât Dâmbovița să devină o axă structurantă. Un alt aspect, demn de luat în seamă în momentul de față, este Lacul Morii, un real pericol pentru malurile râului.

În comparație cu ceea ce se întâmplă pe meleagurile autohtone, încă din secolul al XVIII-lea, orașele europene au manifestat o deschidere a fronturilor către apă. Această tendință a evoluat, ajungând în prezent la o multitudine de tipuri de soluții adoptate de la un caz la altul, adevărate modele formale, și la o întreagă industrie dezvoltată în jurul acestui subiect. Lisabona, Bilbao sau Hamburg sunt câteva dintre aceste orașe. Încă un aspect demn de luat în seamă este organizarea bienalelor din ultimii ani, unde se pune mare accent pe întoarcerea orașului spre apă.

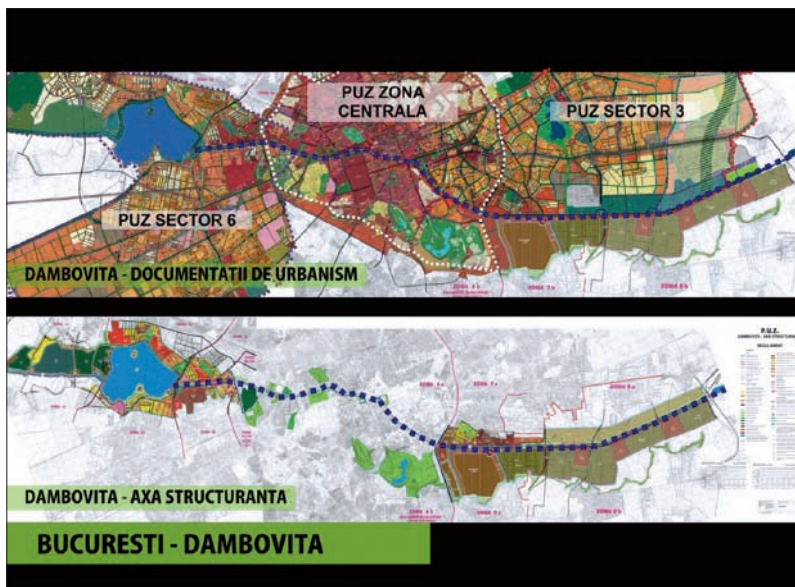
Până la niște reglementări și proiecte reale, acțiunea stART Dâmbovița și-a propus să tragă un semnal de alarmă cu privire la modul în care ar trebui abordată și folosită prezența „unei ape” într-un oraș. Atenționarea șoferilor ce au parcat mașinile pe malurile Dâmboviței, organizarea unui performance (ceai, picnic, discuții, sport) și chestionarea trecătorilor sunt doar un prim pas prin care organizatorii își propun readucerea în prim-planul orașului a ceva ce a fost acolo încă de la început, care ar fi trebuit și ar trebui să rămână așa mult timp de acum înainte.

O propunere concretă a venit din partea arhitectului Dan Dinoiu. Pornind de la faptul că „râul a fost folosit, la un moment dat, la limita privatului”, „podul” său, realizat în cadrul TUB, se dorește a fi o readucere a spațiului aferent râului în zona privatului. În acest sens, el ridică problema spațiului de sub pod, deseori ignorat în arhitectura punctelor de trecere, dar care are acest potențial real de a fi un loc privat în spațiul public.

În spiritul celor de la stART Dâmbovița, vă atenționăm: „consumul de Dâmbovița poate regenera zonele urbane deteriorate și poate ameliora calitatea locuirii și a spațiului public din proximitatea apei. Este recomandat persoanelor de toate vârstele. Dâmbovița poate și trebuie să creeze dependență. Dâmbovița este apă de trăit: un loc al experienței și al memoriei colective pozitive.” / **Loredana Stasisin**

Imaginile ne-au fost puse la dispoziție de Catedra de Teoria și Istoria Arhitecturii și de Catedra de Urbanism a Facultății de Arhitectură

ZEPPELIN_02

OAR București: Povestiți-ne despre proiectele dumneavoastră din Cluj.

Eugen Pănescu: Activitatea profesională a grupului Planwerk a început chiar în acest oraș, în urma propunerii administrației locale de atunci de a colabora și de a dezvolta un concept bine articulat de dezvoltare urbană (2002 – 2003). Demersul a avut parte de succes, fiind o premieră în ceea ce privește transformarea problemelor urbanistice în subiect public, prin prezența intensă în mass-media, prin expoziții, și prezentări publice. Am lucrat de asemenea în colectivul de elaborare a Studiului de trafic pentru Cluj, oferind consultanță de urbanism. Acest lucru a avut de altfel drept consecință evidențierea unor măsuri posibile pentru îmbunătățirea spațiului public. Astfel au luat naștere proiecte reale în spațiul public, unele deja realizate, care vor crește atractivitatea centrului orașului. Cel mai relevant este cel din Piața Unirii și Boulevardul Eroilor, rezultatul unui concurs național câștigat de firma noastră.

Armonia și continuitatea planificării urbane ar trebui să fie o constantă în viața orașelor. În cazul României, ele sunt de multe ori neglijate, plasându-se pe primul plan intervențiile ce susțin interese economice. Această situație îngreunează munca urbanistilor, dar nu o face imposibil de realizat. În luna martie, Kludi Studio a găzduit întâlnirea Zeppelin_02, organizată de revista Arhitectura, ce a avut în prim-plan un schimb de idei între birourile CIE Architekten (Olanda) și Planwerk Cluj. Eugen Pănescu ne dezvăluie în continuare câteva aspecte legate de munca sa și impresiile dialogului cu urbanistii olandezi.

OAR BUC.: Există o structură urbanistică de bază, eficientă, de la care ați pornit sau ați încercat să remodelați orașul ținând cont de specificitatea contextului urban local? Cum a decurs procesul de elaborare a proiectului?

E.P.: Am ales să adaptăm elementele strategice de dezvoltare durabilă la structura urbanistică și la condițiile orașelor de la noi, nu numai la Cluj, ci și la Sibiu, Satu Mare sau Miercurea Ciuc, unde am realizat de asemenea concepte de dezvoltare urbană, pregătitoare pentru planurile urbanistice generale. Orașul nu trebuie remodelat, ci orientat spre reutilizarea suprafețelor din interiorul său, pentru păstrarea formei compacte. Disoluția urbană afectează toate orașele deopotrivă. Foarte importantă pentru un oraș este identificarea viziunii, a elementelor specifice care le fac să se diferențieze în competiția între orașe.

OAR BUC.: V-ați inspirat din structura vreunui alt oraș (din afara granițelor)?

E.P.: Nu ne-am inspirat din structura unui alt oraș, de la noi sau din afară, însă am preluat aspecte metodice de analiza urbană și principii valabile, de exemplu din dezvoltarea noului Berlin și, în general, a orașelor est-germane de după reunificare, similară în multe aspecte cu orașele noastre.

OAR BUC.: Ați participat la întâlnirea Zeppelin_02 alături de o firmă de arhitectură olandeză, ce realizează proiecte urbanistice pentru Amsterdam. Care credeți că sunt diferențele majore între implementarea unui sistem în Cluj față de Amsterdam, calculând premisele de la care se pornește în fiecare caz?

E.P.: Situația prezentată de arhitecții firmei CIE Architekten a arătat beneficiile unei cooperări reale cu administrația. Diferită este situația orașelor olandeze și românești, în primul rând prin cantitatea de teren aflată în proprietate publică. Cooperarea intensă cu administrația constituie și o modalitate de găsire a unor soluții eficiente și acceptabile. Și, de altfel, determină calitatea actului de proiectare, atât pentru proiectele urbane și pentru intervențiile arhitecturale.

OAR BUC.: În perspectiva ultimei întrebări, considerați o provocare sau o corvoadă planificarea urbană în sistemul românesc?

E.P.: Planificarea urbană în România acestor ani poate aduce beneficii, nu numai de ordin spiritual. Nu este vorba de planificarea speculativă, ci de cea care oferă cadre de dezvoltare coerentă pentru economia în creștere și pentru mutațiile cerințelor sociale, accesate în acești ani. Există beneficii în a fi profesionist acum, este un moment unic. Nu este însă deloc lipsit de provocări și nereușite. La noi, lipsește un sistem coerent care să includă administrația locală și centrală, cadrul legislativ este neadaptat și extem de permisiv, calitatea profesioniștilor este adesea îndoielnică, iar deschiderea către compromisuri speculative prea facilă. Toate aceste realități sunt din ce în ce mai agresive și aduc daune ireversibile orașelor noastre.

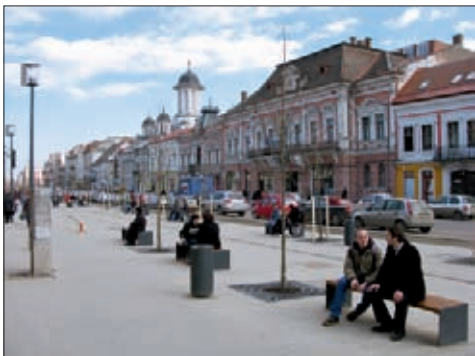

Foto: © Planwerk Cluj

OAR BUC.: Care ar fi principalele îmbunătățiri pe care le-ați adus modelului de a priori planificarea urbană în România, Cluj?

E.P.: Consider că am identificat instrumente alternative de planificare urbană, cu efecte pe diferite nivele de planificare (reglementar – PUG, operațional – PUZ și la nivelul spațiului public). Am sprijinit administrațiile locale cu care am lucrat și le-am încurajat să se pună și în situația de a ACȚIONA, nu numai de a REACȚIONA la presiunile dezvoltării urbane haotice, deosebit de dificil de controlat. De asemenea, am militat pentru promovarea discuțiilor și pentru creșterea interesului public pentru calitatea spațiului public. Și am avut rezultate notabile deja în ultimii ani, cel puțin la Cluj și Sibiu.

OAR BUC.: În mod cert există foarte multe lucruri pe care urbanisții români le pot învăța din proiectele desfășurate în alte orașe mari europene. Există însă lucruri pe care urbanisții europeni le pot învăța de la ai noștri?

E.P.: Căutarea unor „compromisuri bune” și rapide, soluții de a permite dezvoltarea cu respectarea aspectelor durabile, care include interesul public. Cu toate acestea, nevoia mare de învățare este a noastră, mai ales privind greșelile făcute în majoritatea orașelor europene, a căror reparare parțială presupune eforturi majore. Din păcate, noi începem să repetăm aceste greșeli, fără a ține seama de experiențele nefericite ale altora.

OAR BUC.: Care au fost dificultățile pe care le-ați întâmpinat în implementarea proiectelor dumneavoastră în Cluj?

E.P.: Ne-am lovit de absența elementelor de dezvoltare urbană din discursul public, politic și chiar profesional. Dezvoltarea sectorului privat înaintea celui public a devenit sursa principală de presiune asupra unei administrații nepregătite să facă față unei asemenea situații. La fel, ne-a nemulțumit scara mică a proiectelor de dezvoltare, care nu prevedeau perspective durabile.

OAR BUC.: Cum vedeți dezvoltarea urbană a Clujului și a celorlalte orașe din România în următoarea perioadă de timp?

E.P.: Interesul pentru dezvoltarea urbană coerentă este în creștere. La fel și interesul pentru spațiul public și pentru dotările de interes public, pentru care se găsesc și finanțări corespunzătoare. Orașele României de astăzi sunt conștiente de competiția între ele și încearcă să „își schimbe fața” și mai ales să identifice elementele reprezentative care să stea la baza VIZIUNII proprii de dezvoltare.

Interviul a fost realizat de **Ioana Cotulbea**

Foto: © Planwerk Cluj

PROTEST PENTRU ȘTRANDUL TINERETULUI

Grupul pentru Dialog Social, împreună cu alte organizații ale societății civile, Eco Civica, Salvați Bucureștiul, Water Polo Romania, Fundația Sportul Românesc, continuă campania pentru salvarea și readucerea în circuitul public și sportiv a Ștrandului Tineretului, care trece printr-o avansată stare de degradare din cauza dezinteresului pentru activități sportive și a intereselor primordial imobiliare ale chiriașilor, SC Tineretului SA și Kiseleff Bussines Plaza SRL.

Responsabilitatea acestei situații revine Agenției Naționale pentru Sport și Complexului Național „Lia Manoliu”, care au decis închirierea acestuia cu clauze ilegale de înstrăinare, fără clauze obligatorii de continuare a activităților sportive și fără clauze de reziliere pentru o perioadă de 147 de ani (49 ani cu prelungire la latitudinea doar a chiriașului).

Întrucât se apropie un nou sezon în care ar trebui ca ștrandul Tineretului să funcționeze la capacitate maximă în beneficiul sportivilor și al locuitorilor capitalei, GDS Eco Civica, Salvați Bucureștiul, Water Polo Romania, Fundația Sportul Românesc au organizat pe 28 martie 2008 o acțiune de protest în fața sediului Agenției Naționale pentru Sport, strada Vasile Conta nr. 16.

GDS solicită oficialilor ANS:

- anularea prin acțiuni în instanță sau cu acordul chiriașilor a contractelor de închiriere semnate de CNS „Lia Manoliu” cu SC Tineretului SA și cu Trigranit S.A. (actualmente predat către Kiseleff Bussines Plaza SRL);
- prezentarea măsurilor luate în privința responsabilizării persoanelor care au gestionat contractele de închiriere pentru Ștrandul Tineretului și a celor care se fac vinovați de degradarea continuă a bazei sportive;
- prezentarea demersurilor administrative făcute de conducerea ANS pentru ca Ștrandul Tineretului să poată fi redeschis pentru public în sezonul 2008;
- prezentarea demersurilor legale inițiate de ANS pentru ca Ștrandul Tineretului să rămână un caz izolat și să nu se repete greșeala de a renunța la bazele sportive fără niciun mijloc de control asupra acțiunilor întreprinse de noii administratori;
- susținerea proiectelor de act normativ care declară bazele sportive, cu dotările și terenurile aferente, ca fiind parcuri sportive, astfel încât destinația acestora să nu poată fi schimbată.

GDS își exprimă speranța că oficialii ANS vor susține proiectele propuse și că vor fi în măsură să prezinte soluții pentru punerea în funcțiune a bazei sportive Ștrandul Tineretului.

Grupul pentru Dialog Social – Radu Filipescu, Președinte
Eco Civica – prof. Nicolae Rădulescu Dobrogea, Președinte
Asociația „Salvați Bucureștiul” – Nicușor Dan, Președinte

CONCURS MANIFEST

PENTRU REABILITAREA ȘTRANDULUI TINERETULUI

În ultimii doi ani, au apărut în presă, în repetate rânduri, relatări cu privire la situația gravă a Ștrandului Tineretului. Extrem de tentant datorită suprafeței considerabile și poziției privilegiate în oraș, el se află în pericol de a fi parțial dezafectat și transformat într-un teren pentru dezvoltare imobiliară fără nicio legătură cu funcțiunea sa de bază. Oricât ar părea de absurdă, o asemenea perspectivă este cât se poate de realistă. Pentru reușita acestei operațiuni – ai cărei beneficiari sunt discreți reprezentanți ai „mediului de afaceri” – și-au dat concursul persoane din domeniul sportului, din administrația locală sau din instituții centrale.

Începând cu anul 1929, Ștrandul Tineretului a fost una din cele mai importante baze sportive și de agrement din București. Starea de degradare în care se găsește astăzi partea sa de nord a fost, în mare măsură, provocată în mod deliberat, pentru a „justifica” schimbarea destinației actuale și construirea unui ansamblu de clădiri de birouri, cu înălțimi variind între 10 și 30 de etaje!

Această situație nefirească și inacceptabilă determină **Ordinul Arhitecților din România** să organizeze un concurs de soluții având scopul de a contribui la salvarea ștrandului Tineretului.

Prin forța argumentelor profesionale, concursul urmărește să demonstreze că:

1. în raport cu destinația sportivă și de agrement pe care a avut-o dintotdeauna, ștrandul Tineretului rămâne o resursă importantă și viabilă;
2. eventualele suprafețe de teren disponibile trebuie utilizate pentru amplificarea funcțiunii sale sportive, nu pentru speculații imobiliare;
3. echipamentele existente pot fi reabilitate, lor putându-li-se adăuga altele noi, moderne, destinate atât sportului de performanță, cât și agrementului;
4. tradiția Ștrandului Tineretului poate fi continuată printr-o intervenție contemporană de calitate, capabilă să-l redea celor pentru care a fost creat.

Concursul este public deschis într-o singură fază și se adresează arhitecților din România și din țările membre ale Uniunii Europene sau ale Spațiului Economic European, precum și studenților-arhitecți sau urbanști, individual sau în echipă.

Se vor acorda trei premii în sumă netă după cum urmează:

Premiul 1 – 6.000 euro, Premiul 2 – 4.000 euro, Premiul 3 – 2.000 euro.

Criteriile de evaluare și ierarhizare a proiectelor sunt: calitatea soluției urbanistice, în termeni de funcțiune și imagine; respectarea ideii ansamblului inițial; calitatea funcțională și arhitecturală a noilor echipamente și dotări; calitatea amenajărilor peisagistice.

Juriul este format din 7 membri titulari: Zeno Bogdănescu, arhitect, Ordinul Arhitecților din România; Radu Filipescu, președinte, Grupul de Dialog Social; Mircea Ochinciuc, arhitect, Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” București; Eugen Pănescu, arhitect, **Ordinul Arhitecților din România**; Virgil Pleșca, antrenor federal, Federația Română de Polo; Angelo Roventa, arhitect (Austria), Ordinul Arhitecților din România; Radu Teacă, arhitect, Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” București și doi membri supleanți: Eugen Georgescu, antrenor, Federația română de Polo; Vera Marin, arhitect-urbanist, Asociația pentru Tranziție Urbană.

Concurenții înscriși vor avea timp pentru elaborarea proiectelor până la data de 6 iunie 2008, acestea fiind jurizate între 9-11 iunie 2008. Anunțarea rezultatelor și expoziția vor avea loc în cadrul festivității de acordare a premiilor Anualei de Arhitectură București 2008, în data de 12 iunie 2008.

Documentația de concurs se poate descărca din pagina concursului aflată pe site-ul Internet al **Ordinul Arhitecților din România** – www.oar.org.ro.

© Grupul pentru Dialog Social

Secretariatul concursului este asigurat de către **Ordinul Arhitecților din România** la sediul său din București:

str. Pictor Arthur Verona nr. 19, sector 1
tel./fax: 021-3172634, 021-3172635

e-mail: office.oar@rdslink.ro

sau concursuri@oar.bicau.ro.

Persoană de contact: dl. Dumitru Țepure.

organizează concurșul de viziuni urbane

În ultima vreme, în România, urbanul pare să excludă umanul. Inițiativele care vizează în mod explicit dezvoltarea durabilă, salvagardarea patrimoniului sau sporirea reală a confortului urban sunt fie electoral-amnezice, fie privat-rahitice. Referindu-ne strict la București, nicio inițiativă serioasă focalizată pe cetățean nu a luat ființă în acest sens în ultimii 18 ani, excepție făcând, desigur, TUB-ul. În acest context, ceea ce facem este încă o inițiativă privată, prin care arhitecții, designerii – și de fapt orice persoană aptă a imagina și formaliza tehnic imaginația – sunt chemați să producă viziuni capabile să aducă un plus de calitate spațiului public. De aceea, igloo propune nu doar un concurs de mobilier urban, ci o competiție de viziuni care să ofere forme inovative aplicate vieții urbane. CĂUTĂM forme complexe, care să integreze ergonomic acțiuni variate și comportamente diverse. Centrat pe pieton, concursul va privilegia cele mai inventive soluții de abordare a „mobilierului urban”, acele creații susceptibile a deveni nu doar produse utile, ci și elemente iconice ale spațiului public românesc.

Premiile concursului

Premiul I

1 500 euro + abonament 1 an igloo cu dvd + execuție

prototip

Premiul II

1 000 euro + abonament 1 an igloo cu dvd

Premiul III

750 euro + abonament 1 an igloo cu dvd

Calendarul concursului

Lansarea concursului: 10 martie (în nr. 75 al revistei igloohabitat&arhitectură)

Răspunsuri, întrebări, clarificări: 5 aprilie

Predare proiecte: 21 aprilie

Jurizare proiecte: 22-23 aprilie

Execuție prototip(uri): 06-15 mai

Comunicare rezultate: 17 mai

Expunere prototipuri în spațiul public în cadrul TUB: 7-8 iunie

Expunere proiecte în cadrul Anualei de Arhitectură: 4-18 iunie

PREZENTAREA PROIECTELOR

Fiecare obiect (mix) de mobilier urban va fi prezentat într-o tehnică la alegere pe o singură planșă format 70x100 cm, paginată pe verticală. Un concurent poate prezenta unul sau mai multe obiecte, deci una sau mai multe planșe.

Proiectul trebuie să conțină obligatoriu perspective/rașdări 3d și desene tehnice sumare, care să confirme posibilitatea execuției practice a obiectului respectiv. Eventualele explicații sau descrieri teoretice sunt facultative. Dacă există, e bine să poată fi citite de la o distanță de aproximativ 1,5 m și toată prezentarea grafică trebuie să țină seama de dorința de a expune proiectele în spațiul public.

Informații și clarificări la tel./fax.: 021/313 41 18, 0730 557 780.

Persoane de contact: Roxana Evanghelie

(roxana.evangelie@igloo.ro) și Raluca Cojocariu

(raluca.cojocariu@igloo.ro).

TEMA CONCURSULUI

Obiective generale

Realizarea unor obiecte de mobilier urban (urban-uman) complexe, care să răspundă nu unei singure funcții, așa cum se întâmplă de obicei. Reperele funcționale prozaice ar fi banca, coșul de gunoi, rasterul de biciclete, piticul luminos, capra ș.a.m.d.

Activitățile urbane umane (urmane) vizate sunt odihna, lectura, orientarea în spațiul public, aruncarea gunoierii, iluminatul de detaliu, parcarea în siguranță a bicicletelor, separarea traficului auto de cel pietonal.

Concursul este mai mult decât o competiție pentru design de obiect, dorindu-și să fie și o competiție pentru concept de obiect urban cu personalitate.

Materialul

Obiectele propuse trebuie să țină cont de condițiile specifice de civilizație (a se citi eventual vandalism) din orașele patriei noastre, prin urmare materialul predilect este betonul. Elemente conexe din alte materiale sunt de luat în calcul și nu se depunctează, dar realismul supraviețuirii acestora în spațiul public românesc invită la prudență.

Dimensiuni, volum

Obiectele propuse nu beneficiază de un amplasament anume, nici măcar de un oraș anume, ci trebuie să se insereze cât mai simplu într-o multitudine de variante de spațiu public. Prin urmare, dimensiunile și volumul acestora trebuie să reflecte această preocupare, modularitatea și flexibilitatea în abordare fiind opțiuni posibile.

DATE GENERALE

Juriul concursului

Membrii juriului sunt **Bogdan Arnăutu (Carpatcement), arh. Bruno Andreșoiu (igloomedie), arh. Dorin Ștefan (CTUAT a Primăriei Municipiului București), arh. Mario Kuibuș (RE-ACT NOW), arh. Iulia Stanciu (OAR București).**

DESFAȘURAREA CONCURSULUI

Predarea proiectelor

Proiectele vor fi predate direct sau expediate prin poștă la sediul organizatorului, **igloomedie**, București, sector 5, strada Brezoianu nr. 4, etaj 1, ap. 1 și vor primi în schimb un număr de ordine care va fi înscris pe verso-ul planșelor.

Proiectele trimise prin poștă se expediază cu confirmare de primire.

Criteriile de evaluare și ierarhizare a proiectelor sunt:

- calitatea inovativă a designului de obiect
- realismul execuției (viabilitatea tehnică și economică)
- calitatea mix-ului de funcții pe care trebuie să le îndeplinească obiectul proiectat

CONCURSUL DE ARHITECTURĂ UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE ARTĂ BUCUREȘTI

Scopul concursului îl constituie selectarea în prima fază a cinci soluții și, în faza a doua, a uneia dintre acestea, ca parte a unei proceduri care va conduce la atribuirea contractului de proiectare echipei sau concurentului declarat câștigător.

După anii 1990, s-a amplificat importanța învățământului superior artistic și, în condițiile reformelor armonizate și convergente adoptate prin Declarația de la Bologna, a crescut numărul studenților și al masteranzilor, precum și exigențele procesului didactic. Pentru parcela pe care o deține Universitatea Națională de Arte din București în str. General Budișteanu nr. 19, conducerea Universității dorește ca, odată cu restaurarea și refuncționalizarea Casei Scarlat-Ghica, monument istoric din secolul XIX, să se realizeze o extindere și remodelare funcțională a spațiilor destinate activităților didactice în limita capacității portante (POT și CUT) pe care terenul o permite.

Încă din anii 1950, s-a pus în nenumărate rânduri problema construirii unui nou sediu pentru fostul Institut de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu”, capabil să adăpostească toate facilitățile, eventual și căminele studenților. După ce a fost plimbat în tot felul de amplasamente în oraș, de regulă marginale, proiectul noului sediu a fost abandonat, Universitatea Națională de Arte desfășurându-și acum activitatea în mai multe locații, mai mult sau mai puțin improvizate, din fericire toate aflându-se într-un perimetru relativ restrâns din centrul orașului – str. General Budișteanu nr. 19, Calea Griviței nr. 22 și Calea Griviței nr. 28.

Concursul este public în două faze: Faza I – concurs de idei – urmărește o soluționare la nivel de principiu. Juriul va selecționa în această fază – fără a stabili ierarhii – cele mai valoroase cinci soluții. După dezbaterile juriului și stabilirea proiectelor care merg în faza următoare, autorii lucrărilor își păstrează în continuare anonimul; Faza a II-a funcționează după principiul concursului de proiecte cu invitați. Concursul de față se derulează în două faze, tocmai pentru că o temă precisă nu poate fi formulată atâta vreme cât terenul alocat extinderii este restrâns, iar exigențele urbanistice sunt foarte severe. Mai mult, Casa Scarlat-Ghica, valoros monument de secol XIX aflat în incintă, trebuie restaurată cu grijă și pusă în valoare atât prin funcțiunile pe care le va adăposti (prin amenajarea nivelelor: parter, etaj, subsol și eventual pod), cât mai ales prin corelația cu spațiul public adiacent.

Premiile concursului: în urma Primei Faze, vor fi selecționate cinci proiecte care vor fi premiate cu câte 3.000 euro fiecare, premiile acordându-se în momentul depunerii proiectului pentru Faza a II-a; în urma Fazei a II-a, va fi ales proiectul câștigător, premiul constând în încredințarea contractului de proiectare. Rezultatele finale vor fi anunțate pe 3 octombrie 2008, iar pe 6 octombrie se va deschide o expoziție cu toate lucrările participante. Criteriile de evaluare și ierarhizare a proiectelor sunt: judicioasa implantare a extinderii în teritoriul afectat cu limitele impuse de PUZ zone protejate nr. 16 Calea Victoriei, funcționalitatea ansamblului creat din clădirile existente și cele propuse a fi construite, expresivitatea plastică a volumelor realizate, punerea în valoare a clădirii-monument în relația cu spațiul public înconjurător, raționalitatea economică a soluției propuse și eventuala posibilitate de etapizare a investiției, armonizarea la nivel funcțional și estetic cu vecinătățile.

Juriul este alcătuit din membri desemnați de Universitatea Națională de Arte din București: conf. univ. dr. Ruxandra Demetrescu (titular), prof. univ. dr. Corina Popa (titular), conf. univ. dr. Cătălin Bălescu (titular), consilier juridic Flavia Mantea (supleant) și membri desemnați de Ordinul Arhitecților din România: Arh. Adrian Bold (titular), Arh. Ioan Feier (titular), Arh. Dan Marin (titular), Arh. Șerban Sturdza (titular), Arh. Remus Hârșan (supleant).

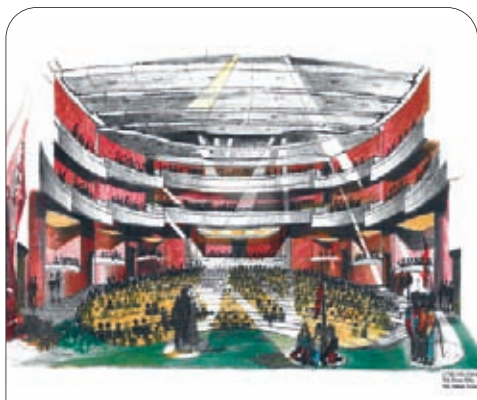

www.oar.org.ro

Universitatea Națională de Artă din București, împreună cu Ordinul Arhitecților din România, a lansat un concurs de arhitectură pentru proiectul extinderii și remodelării funcționale a sediului Universității Naționale de Arte din strada General Budișteanu 19, situat în imediata vecinătate a două monumente istorice: Catedrala Sf. Iosif și Palatul Știrbei.

TEATRUL NAȚIONAL BUCUREȘTI

PROIECT DE REVITALIZARE CULTURALĂ ȘI URBANĂ

Clădirea Teatrului Național va deveni un nou centru cultural, multifuncțional, în urma unui proces de transformare ce va începe în toamna acestui an și se va desfășura pe durata a aproximativ trei ani.

Teatrul Național București, Muzeul Național de Artă Contemporană și Centrul Național al Dansului susțin acest proiect ce va oferi publicului bucureștean o experiență culturală completă, rezultată din aducerea în aceeași locație a diferite instituții de cultură, ce acoperă domenii ca teatru, dans și artă contemporană. Proiectul presupune și o reconsiderare a aspectelor ce țin de siguranța clădirii, prin înlăturarea unor elemente adăugate construcției. În plus, proiectul își propune ca, prin parteneriate cu municipalitatea, să revitalizeze zona adiacentă clădirii TNB, prin transformarea acesteia într-un spațiu public autentic.

„Este o inițiativă care ne apropie de destinul instituțiilor similare europene; din câte cunosc, este o premieră în România, o decizie concertată a unor instituții de cultură în beneficiul publicului larg, nu numai al celui iubitor de cultură”, a declarat Ion Caramitru, directorul TNB.

„Este important că păstrăm, chiar dacă nu la aceeași suprafață, dar în condiții muzeografice superioare, spații expoziționale la parter, care vor fi la standarde internaționale, lucru de care nu putea fi vorba în spațiile de la etajele 3 și 4. Pentru muzeu e foarte important că va obține spații de depozitare, care sperăm să rezolve marile noastre probleme de conservare a colecțiilor muzeului”, a adăugat Mihai Oroveanu, directorul MNAC. „Ne dorim de multă vreme să putem evolua în spații proprii activității noastre. Un sediu special dedicat dansului va îmbunătăți experiența publicului cu actul artistic, cu siguranță”, a declarat și Mihai Mihalcea, directorul CND.

Proiectul vizează remodelarea edificiului în direcția unei clădiri de larg interes cultural, un spațiu mai prietenos și cu mai mult farmec, deschis de dimineața și până seara târziu. Teatru, muzică, dans contemporan, arte vizuale, săli expoziționale, librărie, cafenea – tot ceea ce poate anima o oază de cultură în plin centrul capitalei.

Muzeul Național de Artă Contemporană va beneficia de spații expoziționale la nivelul solului, își va păstra birourile și importante spații de depozitare a lucrărilor de artă.

Centrul Național al Dansului va primi o sală de spectacole adecvată și transformabilă, precum și săli de repetiții și antrenament.

Sala Mare a Teatrului Național va avea cu cca 150 de locuri mai puțin, dar cu o acustică și vizibilitate mai bune. Sala Studio se va reîntoarce în folosință sa odată cu refacerea sălii Omnia ca sediu al Operetei, iar mecanismele de „geometrie variabilă” ale acestei săli unicat în Europa vor fi reactivate. Va dispărea sala Amfiteatru, dar vor apărea două noi săli de 350 de locuri în clădirea centrală și una de aproximativ 250 de locuri în subsolurile scenei de la Sala Mare. Pe acoperișul aceleiași săli, TNB, va dispune de un amfiteatru în aer liber. Nu în ultimă instanță, majoritatea instalațiilor clădirii vor fi înnoite, inclusiv instalația de climatizare.

Prin urmare, clădirea TNB va putea oferi publicului nu doar spectacole de repertoriu, dar și experimente variate. Existența a numeroase locuri de joc – fie că e vorba de săli mai mici, de scenă sau în aer liber, ori de platformele din foaierele extinse de la un capăt la celălalt alt clădirii – va permite ca numeroși artiști, actori, muzicieni, dansatori, să se producă în spațiile generoase ale unui altfel de Teatru Național.

Proiectul beneficiază de o finanțare de 40 de milioane de euro, din care 27,2 milioane sunt asigurate prin intermediul unui împrumut BERD, restul resurselor urmând să fie asigurate de la bugetul de stat.

concurș

fațadele blocurilor comuniste

Primăria Sectorului 1 București, împreună cu **Ordinul Arhitecților din România** și **Igloo Media**, lansează concursul de design și arhitectură pentru proiectul: **Remodelarea fațadelor „blocurilor comuniste”** din raza sectorului 1 al Capitalei.

Tematica Concurșului

În luna ianuarie 2008, Primăria Sectorului 1 a demarat un proiect de reabilitare termică a clădirilor multietajate din sector, ce presupune decopertarea fațadelor, înlocuirea tâmplărilor clasice cu tâmplării termoizolante, refacerea hidroizolației teraselor și a subsolurilor, proiect în care partea de contribuție a asociațiilor de proprietari este suportată integral de către bugetul local al primăriei.

În acest context, Primăria Sectorului 1 dorește să ofere o imagine nouă, contemporană, blocurilor de locuințe construite în perioada amintită, elaborată prin soluții arhitecturale și estetice originale, în acord cu tendințele urbanistice moderne.

Zonale incluse în proiect sunt: Calea Dorobanți, Calea Floreasca, Bd. Ion Mihalache (fost 1 Mai), Calea Griviței, Bd. Dinicu Golescu, Bd. Bucureștii Noi, Cartier Aviației, Cartier Pajura

Primăria va pune la dispoziția concurenților adresele imobilelor ce participă la concurs. Concurenții vor alege un imobil listat și vor detalia proiectul într-un dosar de prezentare, format A3, ce va conține documentele cerute în capitolul de prezentare a lucrărilor.

Prezentare

Dosarul de înscriere în concurs va cuprinde piese scrise, desenate și ilustrative.

Parte scrisă: Studiul istoric al construcției și principiile de rezolvare arhitectural preconizate.

Parte desenată: încadrare în localitate, plan de situație, relevu de fațadă, desfășurător de fațadă (tehnică la alegere, desenat, montaj foto etc.), propunere, vizualizare 3D cu integrare foto-montaj.

Programul concursului

- lansarea concursului: 15 aprilie 2008
- înscrierea la concurs: liberă, pe toată perioada desfășurării concursului
- data limită a primirii întrebărilor concurenților: 15 mai 2008, ora 16.00
- data limită de comunicare și afișare a răspunsurilor: 2 iunie 2008, ora 16.00
- data limită pentru primirea proiectelor direct la registratura Primăriei Sector 1 sau prin poștă: 15 iulie 2008, ora 16.00
- deschiderea proiectelor, examinarea îndeplinirii cerințelor formale și întocmirea raportului către juriu: 1 iulie 2008
- jurizarea proiectelor: 2-5 iulie 2008
- anunțarea rezultatelor finale, conferință de presă: 10 iulie 2008

PREMII

Premiul I - 2500 euro

Premiul II - 1500 euro

Premiul III - 1000 euro

Expunerea proiectelor

Pe durata lunii august 2008, lucrările vor fi expuse într-o expoziție în aer liber organizată într-un spațiu central din București.

Informații suplimentare se pot obține de la Primăria Sectorului 1:

bd. Banu Manta nr. 9

tel. 3191013, 3191014, 3191015

www.primariasector1.ro

CZECH ARCHITECTURE WEEK-FILM FESTIVAL

© igloo media

În Cehia, anul 2008 a fost declarat Anul Arhitecturii. Acest program ambițios presupune organizarea unei serii de evenimente dedicate arhitecturii contemporane de-a lungul întregului an. Astfel, în luna mai, va avea loc Czech Architecture Week – Film Festival. În cadrul acestui festival, vor fi prezentate filme despre arhitectura și asociațiile de arhitecți din diferite țări. Evenimentul va oferi atât publicului avizat, cât și publicului larg ocazia de a lua contact cu arhitectura din alte țări.

Prima conferință de presă legată de Czech Architecture Week – Film Festival va avea loc în data de 24 aprilie 2008, în incinta Trade Fair Palace din Praga. Programul va cuprinde oferirea de informații referitoare la filmele despre arhitectură care vor fi prezentate în mai. De asemenea, se va vorbi despre cea de-a doua Architecture Week, care va avea loc tot la Praga, între 29 septembrie și 5 octombrie. Evenimentul din toamnă va fi dedicat arhitecturii moderne și contemporane. / **Anca Rotar**

CONGRESUL UIA 2008 TORINO

„Transmitting Architecture” este tema celui de-al XXIII-lea Congres al UIA, desfășurat la Torino, la sfârșitul lunii iunie și începutul lunii iulie. Titlul are o dublă semnificație: pe de o parte, se referă la modul în care arhitectura exprimă motivul existenței sale, iar pe de alta, se referă la modul în care afectează evoluția societății în timp. Tema centrală este subdivizată în trei direcții principale, bazate pe cele trei axe temporale: trecut, prezent, viitor.

Cultura – Trecutul

Arhitectura vorbește, peste generații, despre anumite tradiții, existente la un moment dat. Principala responsabilitate a arhitectului este aceea de a promova cultura unei civilizații peste timp, de la o generație la alta, de a proteja și a reconstrui moștenirea arhitecturală.

Democrația – Prezentul

Arhitectura este o sinteză de lucrări și aspecte provenite din mai multe direcții. Construirea prezentului, bazată pe democrația urbană, pe comunicare și mediere este menită a găsi soluții efective pentru a satisface nevoile tuturor claselor sociale.

Speranța – Viitorul

Vor avea loc discuții referitoare la ajutorul real ce trebuie acordat pentru dezvoltarea teritoriului și a peisajului, compatibil cu resursele disponibile. Arhitectura ecologică ce privește dezvoltarea durabilă a peisajului și protejarea acestuia este o responsabilitate etică a arhitectului, pentru o lume „locuibilă” în viitor.

Congresul se va desfășura după un program caracterizat de o temă zilnică. Fiecare temă va fi abordată printr-o serie de mai multe tipuri de evenimente: discuții, dezbatere, expoziții etc. Expozițiile vor implica proiecte și fotografii de arhitectură. De asemenea, va fi disponibilă o bibliotecă dedicată publicațiilor de arhitectură. Printre invitații la eveniment se numără Massimiliano Fuksas, Kengo Kuma, Dominique Perault, Renzo Piano și Alvaro Siza. / **Loredana Stasisin**

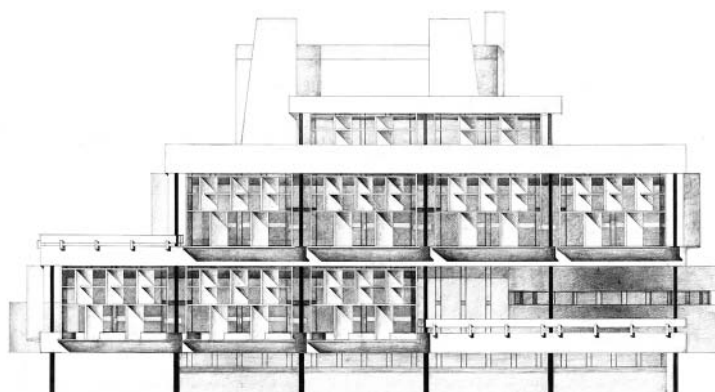
Mai multe informații pot fi găsite pe site-ul evenimentului
<http://www.uia2008torino.org>.

TEAM 10 ȘI ATELIER DE MONTROUGE LA CHAILLOT

Scopul lor a fost de a reintroduce varietatea și complexitatea în proiectele Reconstrucției, de a integra științele umaniste în arhitectură și urbanism, de a întări sentimentul de comunitate al locuitorilor și de a deschide calea pentru procesul de transformare permanentă a orașului. Expozițiile de la Cité Chaillot reprezintă o dovadă a actualității cercetărilor și soluțiilor propuse de arhitecții membri ai celor două grupări, care au reușit să întemeieze o nouă abordare asupra arhitecturii și spațiului urban.

Prima dintre acestea, Team 10, a reprezentat o grupare internațională de arhitecți, care au luat atitudine împotriva modernismului tehnocratic și impersonal apărut după Al Doilea Război Mondial. Deși marea parte a membrilor săi, odinioară celebri, sunt acum necunoscuți, acest grup informal a rămas o sursă importantă de inspirație pentru arhitecții contemporani. Protagonistii lui Team 10 s-au întâlnit pentru prima oară la începutul anilor 1950, în cadrul seriilor de Congrese Internaționale ale Arhitecturii Moderne (CIAM), inițiate în 1928 de Le Corbusier, Walter Gropius și Siegfried Giedion, și s-au afirmat ca grup la cea de-a zecea ediție a Congresului, de unde și numele lor. Majoritatea temelor abordate de Team 10, cum ar fi orașul în straturi, infrastructurile și mobilitatea, structurile flexibile și „arhitecturbanismul” rămân de actualitate. Refractari față de norme, membrii Team 10 nu au lăsat în urma lor un manifest sau un program. Componenta grupului a variat de-a lungul reuniunilor organizate în diferite țări din Europa, în perioada 1953-1981. De altfel, aceste reuniuni au reprezentat singurele întâlniri „administrative” ale grupului, discuțiile purtate în cadrul lor constituind baza expoziției.

În ceea ce privește Atelier de Montrouge, el a fost înființat în 1958 de către Pierre Riboulet, Gérard Thurnauer, Jean-Louis Vêret și Jean Renaudie. Diplomați ai faimoasei École des Beaux-Arts, ei i-au cunoscut pe Le Corbusier, Michel Ecochard și Jean Prouvé. De asemenea, ei au fost reprezentanții unei noi generații, care, la nivel internațional, s-a remarcat prin voința sa de a reconstrui modernitatea, având drept nou punct de plecare dimensiunea socială a habitatului, a istoriei și a timpului. Proiectele Atelierului merg de la obiectul în sine la teritoriu, trecând prin habitat, cartier și oraș. Ele exprimă reflecții valabile și în ziua de astăzi, legate de probleme ca reînnoirea urbană și inovația în materie de habitat, pe baza amenajării durabile și a protecției mediului. Prezentarea este completată de materiale contemporane, printre care fotoreportaje realizate de către Dominique Delaunay în 2007, prezentări multimedia (interviuri cu arhitecții, filme documentare) și un tablou sinoptic prezentând proiectele Atelierului, în paralel cu evenimente istorice semnificative. / **Anca Rotar**
www.citechailot.fr

La Paris, Cité Chaillot găzduiește, între 20 martie și 11 mai, două expoziții, prezentând în paralel lucrările grupărilor de arhitecți din perioada 1950-1980, Team 10 și Atelier de Montrouge. Puse față în față, proiectele lor se completează reciproc, se interpelează. Ambele grupări au fost inițiate de către arhitecți care se opuneau exceselor funcționalismului post-belic și principiilor urbanistice reducționiste enunțate în Carta de la Atena, din 1943.

JEAN NOUVEL PREMIUL PRITZKER 2008

La sfârșitul lunii martie, Fundația Hyatt a anunțat la Los Angeles laureatul din acest an al faimosului premiu Pritzker: arhitectul francez Jean Nouvel. Consacrat pe scena internațională prin Institutul Lumii Arabe (1987), unul dintre proiectele grandioase ale lui François Mitterrand în Paris, Nouvel lucrează în prezent pe mai multe continente, semnând numai în SUA două proiecte impresionante: „Turnul-Sticlă” de 75 de etaje aflat în imediata apropiere a MOMA New York și un turn de locuințe de lux în cartierul Century City din Los Angeles.

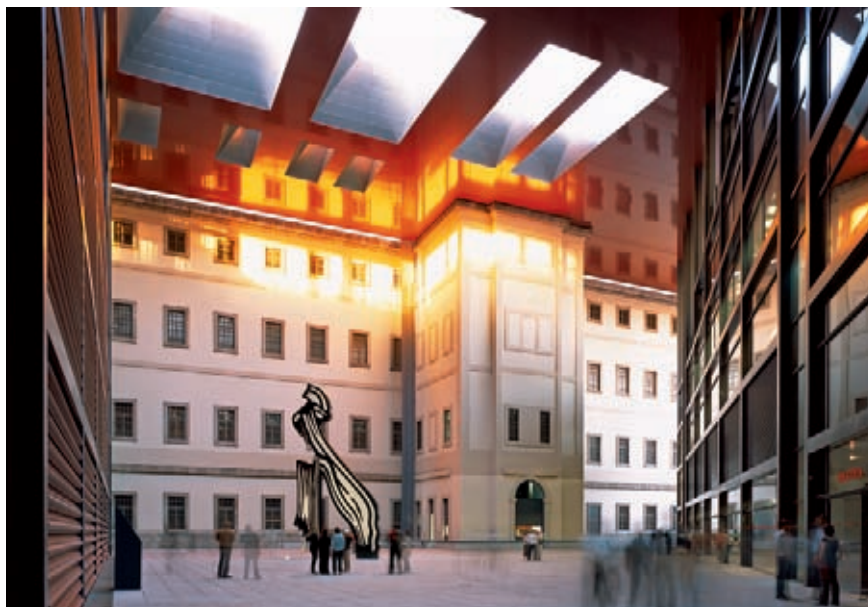
Din momentul în care și-a deschis propriul studio de arhitectură, în 1975, Jean Nouvel a făcut tot posibilul pentru a-și crea un limbaj pregnant individualizat, delimitându-se atât de stilistica modernismului, cât și de cea a postmodernismului. De-a lungul timpului, arhitectul francez a reușit să proiecteze clădiri care șochează vizual, care trec peste constrângerile obișnuite ale arhitecturii. Deși acordă o importanță capitală contextului, considerat a genera fiecare proiect, se poate observa un soi de continuum stilistic și de la un proiect la altul, principiile recurente fiind transparența, umbra și lumina.

Dacă există un cuvânt-cheie care să-l individualizeze pe Jean Nouvel printre arhitecții de „top 10”, atunci acesta este „imagine”. Magia seducătoare a imaginii de arhitectură este o veritabilă constantă în discursul lui Nouvel. Deși este considerat un „iconoclast”, în realitate, arhitectul Nouvel nu distruge niciun icon, ba din contră, este un continuu producător de imagini. Dar ce soluție mai subtilă de a distruge imaginea decât aceea de a o „epuiza” de sens, printr-o substituție infinită? În viziunea lui Nouvel, realul, arhitectura sunt adesea privite ca un semn sau ca o imagine, ba chiar ca o extensie a virtualului. O demonstrează din plin proiectele sale de după ‘90: Hotelul Soho din New York (2001), Fundația Cartier pentru Artă Contemporană, Paris (1994), Muzeul Quai Branly, Paris (2006), Curtea de Justiție din Nantes (2000), Turnul Agbar din Barcelona (2005) etc.

Anunțând premiul din 2008, Thomas J. Pritzker, președintele Fundației Hyatt, sublinia că juriul a apreciat perseverența, imaginația, exuberanța și, mai presus de toate, nevoia continuă de experiment ale lui Jean Nouvel. În chiar termenii arhitectului: „Interesul meu s-a îndreptat întotdeauna către o arhitectură ce reflectă modernitatea acestei epoci, într-un contrast cu cei ce se raportează la referințe istorice. Proiectele mele se confruntă cu ceea ce se întâmplă acum – tehnicile și materialele de acum, ceea ce se poate face astăzi”.

În cadrul ceremoniei oficiale de decernare a premiului, ce va avea loc pe 2 iunie 2008 la Washington, arhitectului ce a împlinit de curând 62 de ani i se vor înmâna cei 100.000 de dolari și medalia de onoare. / **Viorica Buică**

www.pritzkerprice.com

© Philippe Ruault

EVENTIMENTE EXTERNE

evenimente

BIENALA DE ARHITECTURĂ VENEȚIA 2008

Cea de-a 11-a Bială de Arhitectură de la Veneția și-a anunțat tema pentru acest an, aleasă de curatorul Aaron Betsky: „Out There. Architecture Beyond Building”.

Pentru informații:

Uniunea Arhitecților din România

tel/fax: 315 60 73, 310 91 94

uar_contact@yahoo.com

Pentru întrebări referitoare la concurs:

Marius Marcu Lapadat

e-mail: mbstudio@mbstudio.ro

Betsky a fost pentru șase ani directorul Institutului de Arhitectură al Olandei (NAI) din Rotterdam, unul dintre cele mai importante centre dedicate arhitecturii din întreaga lume, iar în 2007 a fost numit director al Muzeului de Artă din Cincinnati, proiectat de celebra arhitectă Zaha Hadid. În viziunea curatorului, această bială ar trebui să arate ceea ce ar trebui de fapt să fie un lucru evident: „arhitectura nu înseamnă clădiri. Clădirile sunt obiecte, iar actul de a construi conduce către asemenea obiecte, dar arhitectura înseamnă altceva. Reprezintă modul în care gândim și vorbim despre clădiri, cum le înfățișăm, cum le construim.” Cea de-a 11-a Bială de Arhitectură de la Veneția va prezenta instalații „site specific”, manifeste, peisaje și scene ale unei arhitecturi care merg dincolo de construcția propriu-zisă. Va fi prezentată și arhitectură experimentală din toată lumea și se vor sublinia aspectele experimentale venite din practica curentă. Deschiderea oficială va avea loc pe 14 septembrie 2008 și va fi precedată de trei zile de vizionări pentru presă.

Pentru organizarea și amenajarea Pavilionului României la Bială, Ministerul Culturii și Cultelor împreună cu UAR și OAR au lansat un concurs care se va încheia pe 12 mai, urmând ca pe 19 mai să fie anunțați câștigătorii care vor reprezenta, alături de comisarul Marius Marcu Lapadat, țara noastră la Veneția. Juriul va fi format din: Virgil Nițulescu, Secretar General MCC, Președintele juriului, Ruxandra Demetrescu, Rector al U.A., arh. Ștefan Lungu, arh. Marius Marcu Lapadat. / **Viorica Buică**

WAF BARCELONA 2008

World Architecture Festival este cel mai important eveniment anual al arhitecturii internaționale. În cadrul ediției din 2008, care se va desfășura la Barcelona, între 22 și 24 octombrie, vor fi onorate realizările, aspirațiile și temele de inspirație ale arhitecților contemporani. La fel ca în ceilalți ani, Festivalul va reprezenta o ocazie de a compara proiectele extrem de variate prin care arhitecții din lumea întreagă s-au făcut remarcăți în cursul anului trecut.

În cadrul ediției de anul acesta, de la Barcelona, se va reflecta tendința accentuată de internaționalizare a arhitecturii, alături de tendința opusă, de întoarcere la rădăcinile regionale. Festivalul este organizat în jurul celui mai amplu program de decernare de premii în domeniul arhitecturii din lume. Orice proiect, indiferent de țara de origine sau de arhitect, este eligibil, cu condiția să fie finalizat între 1 ianuarie 2007 și 20 iunie 2008. Un juriu internațional va alege 96 de proiecte finaliste, grupate în 16 categorii: Civic; Cultură; Vechi și nou; Energie, deșeuri și reciclare; Sănătate; Vacanță; Locuință; Natură; Educație; Shopping; Sport; Transport; Religie și meditație; Plăcere; Producție; Birou. Câștigătorii acestor categorii vor concura apoi, în fața unui juriu extraordinar, pentru primul Prix de Barcelona pentru arhitectură.

Cele 96 de proiecte nominalizate vor fi prezentate în cadrul unei expoziții, pentru a face posibilă compararea și punerea în contrast a diferitelor metode de abordare alese de creatorii lor.

În afară de această „piesă centrală” a festivalului, organizatorii au planificat și alte evenimente, printre care o expoziție cu titlul „Creativitate, Capacitate, Responsabilitate”, workshopuri pentru studenți ai facultăților de arhitectură sau prezentări de produse, fără a neglija reuniunile sociale. / **Anca Rotar**

RICHARD ROGERS LA DESIGN MUSEUM, LONDRA

© Richard Rogers Architects

Între 24 aprilie și 25 august, Design Museum din Londra găzduiește expoziția „From the House to the City”, consacrată proiectelor lui Richard Rogers, unul dintre cei mai influenți arhitecți britanici contemporani. Designul expoziției aparține firmei Ab Rogers Design, iar funcția de curator este îndeplinită de către Nina Due. Expoziției îi va fi dedicat întregul etaj I al Design Museum, iar instalații adiționale vor fi plasate în Design Museum Tank, în cafenea muzeului și în atriumul de la parter.

„Richard Rogers este arhitectul britanic cu cea mai remarcabilă carieră. A început cu o extraordinară locuință de familie în Cornwall și a continuat prin a revoluționa arhitectura postbelică, prin clădirea Centrului Pompidou, iar acum conduce un birou internațional cu o activitate extrem de bogată. Design Museum este încântat să găzduiască această expoziție importantă, prima expoziție londoneză consacrată lui Richard Rogers, după cea din 1986”, a declarat Devan Sudjic, directorul Design Museum.

Printre cele mai importante realizări ale lui Richard Rogers se numără Centrul Pompidou, din Paris (în colaborare cu Renzo Piano), sediul Lloyd's din Londra, Domul Mileniului, Terminalul 5 al aeroportului Heathrow și sediul Adunării Naționale din Țara Galilor. De altfel, Londra este cea de-a doua destinație a acestei expoziții aclamate la nivel mondial, prima fiind chiar Centrul Pompidou, în 2007.

Richard Rogers + Architects – „From the House to the City” nu reprezintă doar o expoziție, ea este și un studiu asupra carierei arhitectului. Pornind de la perioada de ucenicie a lui Richard Rogers din anii 1960, alături de Norman și Wendy Foster și Su Rogers, în cadrul Team 4, se ajunge la colaborarea cu Renzo Piano pentru proiectarea Centrului Pompidou în anii 1970 și, în final, la înființarea firmei Richard Rogers Partnership, redenumită mai apoi Rogers Stirk Harbour + Partners și la numeroasele proiecte ale acesteia din ultimele patru decenii.

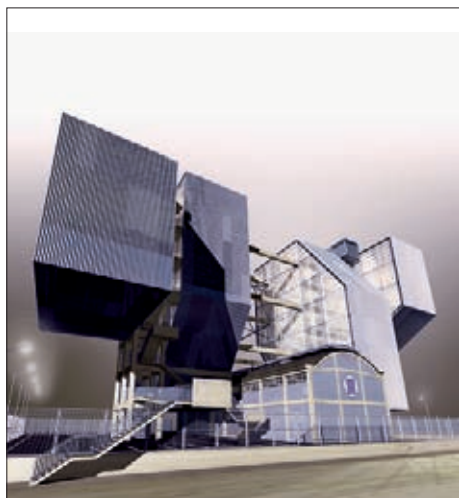
Proiectele sunt aranjate pe secțiuni codificate în funcție de culoare, fiecare structură urbană fiind construită în jurul unei teme arhitectonice. În cadrul fiecărei arii tematice – Transparent, Legible, Green, Lightweight, Public, Urban, System – sunt analizate proiectele cele mai relevante, prin modele la scară, fotografii, schițe și filme. Cariera și influențele timpurii ale lui Richard Rogers sunt analizate în cadrul secțiunii Early Work, iar proiectele în desfășurare, aparținând firmei Rogers Stirk Harbour + Partners, pot fi văzute la secțiunea Work in Progress.

„Design Museum joacă un rol important în cadrul revoluției culturale londoneze și este unul dintre muzeele mele preferate. Sunt încântat de faptul că munca noastră va fi prezentată acolo”, a spus Richard Rogers despre expoziția consacrată sieși și firmei pe care o conduce. / **Anca Rotar**

ARHITECTURI PE MALUL APEI

© Bureau des Mésarchitectures

Malurile râurilor, locuri de trecere ce impun o complexitate aparte a fluxurilor de circulație, au devenit în ultimii ani adevărate spații experimentale, la limita dintre arhitectură, artă și design.

Înțelegând potențialul estetic al acestui domeniu, „Cité de l’architecture et du patrimoine” din Paris găzduiește până pe 4 mai 2008 o interesantă expoziție ce pune în valoare proiectele companiei „Voies Navigables de France”.

În momentul în care statul francez a trecut în gestiunea companiei „Voies Navigables de France” (VNF) fluviile, râurile și canalele navigabile ale țării, acestea i-a revenit și misiunea de a moderniza și îngriji bogatul patrimoniu istoric ce le înconjoară: Canal du Midi, care face parte din Patrimoniul Mondial al Umanității, malurile Senei, Podul-Canal din Briare, Liftul pentru vapoare din Arzwiller etc.

Conducerea VNF a dezvoltat de-a lungul timpului o strategie vizionară ce și-a propus să continue tradiția marilor constructori precum Riquet, Perronet, Gauthey și chiar Le Corbusier, impunând standarde ridicate calitativ atât din punct de vedere tehnic, cât și estetic pentru toate proiectele noi. Administrația franceză a înțeles importanța comenzilor publice în relație cu râurile ce traversează orașele și a reușit să amplifice astfel calitatea spațiilor urbane (un lucru ce ar trebui să servească drept exemplu și administrației Bucureștiului în legătură cu Dâmbovița).

Pentru a renova diverse clădiri de pe malul apelor sau pentru reabilitarea unor zone întregi, VNF a apelat la arhitecți și artiști inovatori, proiectele rezultate fiind expuse în această expoziție. Pe canalul ce leagă Rhône-ul de Rin, Didier Fiuza-Faustino va reconstrui și va „revoluționa” ecluza din Saint-Symphorien (Côte d’Or), iar tânărul artist danez Jeppe Hein va metamorfoza tunelul din Thoraise (Doubs), aproape de Besançon. Pentru amenajarea docurilor portului Rambaud din Lyon, VNF și-a dorit o arhitectură cu caracter puternic, individualizată pentru fiecare clădire și în dialog cu noile funcțiuni ale sitului. Astfel, „clădirea vâmlor” a fost restaurată de arhitectul Jean-Michel Wilmotte împreună cu artistul Krijin de Koning într-o cheie experimentală. De asemenea, a fost realizat un concurs internațional în urma căruia au rezultat propuneri pentru mai multe clădiri de-a lungul Saônei, semnate de arhitecți renumiți precum Jakob + MacFarlane, Rudy Ricciotti, Odile Decq etc. Întreaga zonă, aflată în imediata apropiere a ineditului „Musée des Confluences” semnat de Coop Himmelb(l)au, va fi animată de o viață culturală și comercială intensă. Printre cele 18 proiecte din expoziție se numără și câteva propuneri pentru Paris: contextul Senei este însă unul diferit, interesul fiind realizarea unor prototipuri de arhitectură „plutoare”.

. / Viorica Buică

www.citechailot.fr

© Jakob + MacFarlane

ARTA DE A TRĂI ÎN ORAȘ / THE WAY WE LIVE IN THE CITY

STAFFORD CLIFF, GILLES DE CHABANEIX
THAMES & HUDSON

HUMANITAS

Albumul este acum disponibil în română în librăriile Humanitas, Cărturești, Noi, Diverta și în marile centre comerciale.

Gilles de Chabaneix a fost fascinat de viața orașelor din întreaga lume și le-a abordat atât ca organisme complexe, cât și din punctul de vedere al detaliilor urbane: străzi, case, apartamente, birouri, baruri și cafenele și, nu în ultimul rând, locuitori. În spatele zumzetului străzilor se desfășoară o cu totul altă viață, cea privată, pe care autorul o surprinde într-o gamă largă de interioare. Gustul și aspirația individuală se reflectă în designul și aranjamentul obiectelor personale, de tipologii cât se poate de diverse, generând o panoplie de culori, texturi, materiale și finisaje. Această carte ilustrează modurile în care oamenii își creează un spațiu domestic personal, folosind detalii care-l individualizează.

Volumul este structurat pe mai multe capitole, fiecare ilustrând câte un aspect al vieții urbane.

City Homes prezintă reședințele private de pe tot cuprinsul lumii și surprinde atât asemănările ce țin de natura umană, cât și specificul fiecărei culturi. City Spaces se concentrează pe detaliile spațiilor domestice urbane, observând transformările pe care le impun anumite funcțiuni (bucătăria, dining-ul, dormitorul etc.). City Surfaces analizează decorațiunile interioare, texturile, materialele și culorile.

City Detail pune accent pe modalitățile în care oamenii aleg să-și personalizeze locuințele, etalând fotografiile, achiziții de artă, cărți adunate de-a lungul timpului. Astfel, sunt aduse în prim-plan toate acele elemente din interiorul unei locuințe ce pot constitui un suport de expunere: bibliotecile, rafturile, măsuțele decorative, șemineurile, birourile și, bineînțeles, pereții. City Life este un eseu fotografic despre tot ceea ce înseamnă spațiul public al marilor orașe, de la formele sale monumentale (piețe majore, clădiri impozante și parcuri de mari dimensiuni) până la cele comune, mai puțin formale, dar animate de o energie aparte (cafenele, terase, străzi comerciale, piețe locale etc.).

Autorul profită de fiecare imagine pentru a compara o cultură cu cealaltă, pentru a face conexiuni, rezultatul fiind o perspectivă complexă asupra vieții citadine, un „puzzle” de rezolvări a spațiilor domestice și publice.

